

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXV Kaina 25 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, SPALIS — OCTOBER 31, 1981

Nr. 234

„AUSRA“ Nr. 17 (67)

ROMO RAGAIŠIO BYLOS VINGIAIS

(Tęsinys)

Po trijų savaitių nuo šio suėmimo Ragaišio šeima ištiko naują nelaimę — mirė Romo tėvas. Buvo kreiptasi į Vidaus reikalų ministeriją, prašyta leisti sūnų atsisveikinti su mirusiu tėvu. Tuo reikalu net išsiusta telegrama TSKP sekretoriui L. Brežnevui. Tačiau viskas veltui.

Sūnus nepalydėjo savo tėvo į Rokantiškių pušynėlį, neužbėrė smėlio saujos ant jo karsto...

Šešetą mėnesių Vidaus reikalų ministerijos tardytojas kapitonas Genitis, konsultuojamas KGB aparato, ieškojo bet kokių įmanomų įkalčių, apklausė ir ištardė daugiau negu šimtą žmonių, grąsino Ragaišiui septynerių metų bausmę. Ir nenuostabu, — niekas už tad iš Vilniaus advokatų ir neišdrįso ginti šios bylos, žinodami, kad yra tikrasis jos organizatorius ir kaltintojas. Advokatą teko kviesti iš Maskvos.

Taip liepos 9 d. Vilniuje Lenino rajono laudies teisme prasidėjo R. Ragaišio byla. Bylos organizatoriai tikėjosi lengvai sudoroti kaltinamąjį, todėl netrukdytė stebėti bylos nagrinėjimo jo draugams ir pažįstamiems. Tačiau organizatoriaus teko skaudžiai nusivilti — dvi dienas trukusi apklausa parodė, kad Ragaišis tik keletui asmenų padarė ar sutaisė nestandartinius akinius, t.y. tokios, kokių jie ištaisais metais negalėjo gauti skurdžiose tarybinės optikos parduotuvėse. Niekas iš šių asmenų nepareikšė Ragaišiui jokių pretenzijų, nesijautė esąs apgautas. Priešingai — kai kurie net teisme išreiškė dėkingumą už suteiktas nuosirdžias paslaugas ir apgailestavo, kad už tai žmogus

turės nukentėti. Ir gautoji pinigų suma už visų šių akinių gaminių ir taisymą — tik 81 rub. Už tokią menką sumą daugiau negu juokinga kelti baudžiamąją bylą ir reikalauti 7 metų bausmės, juoba, kai visur ne tiek paslaugomis pelnomos, bet tiesiog masiškai vogte vagiamos tūkstantinės sumos ir vos ne viešai spekuliuojama.

Teisėjas Ivanauskas, atkakliai ieškojęs dvi dienas įkalčių, turėjo pagaliau nusivilti — išteisinti Ragaišio jis negalėjo, neužrūstinęs visą galę KGB, o nekaltą nuotėistį — reikšia sukompromituoti save kaip teisininką. Todėl jis bylą atidėjo, kol bus surinkti papildomi duomenys, t.y. — kiek Ragaišis suvartojo elektros energijos, gamindamas keletą porų akinių bei kiek atsiėjo valdyskų įrankių amortizacija. Taip, mat, ketinama didinti anoji 81 rub. suma. Be to, per šį laiką bylą bus galima kam nors kitam užkarti ir taip sveikam pasitraukti iš nemalonių situacijų. O tuo tarpu Ragaišis vėl sėdės Lukiškių kalėjimo celėje...

Kas ir kada jam atlygins už visus patirtus vargus, už bemiegės naktis, už alinimą sveikatos, šeimai sielvartą ir ašaras? Ir kada pagaliau bus nutrauktas nesiliaujantis KGB patologinis kerštas ir užkirstas kelias susidorojimui su tais žmonėmis, kurie nori gyventi savo protu ir sava sąžine?

P. Arminas

(Pabaiga)

Šiuo baigiamą „Ausrą“ Nr. 17, (57). Ryt pradėsime Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką Nr. 48.

KATALIKAI PASAULYJE

Aplanko kolegiją

Sekmadienį popietiniu laiku, Jonas Paulius II-sis aplankė vokiečių — vengrų popiežišką kolegiją, kurioje gyvena daugiausia vokiečių kalbos tautų — Romoje studijuojantys kunigai ir seminariai. Tai viena seniausių Romos kunigų kolegijų, kurią 1552-ais metais įsteigė šventas Ignacas Loyola. Šiuo metu joje yra apie 70 auklėtinių iš 10-ties įvairių Europos tautų. Šventasis Tėvas buvo numatęs kolegiją aplankyti gegužės 17 dieną, bet žiaurus atentatas prieš jo gyvybę vizitą sutrukdė. Popiežius sekmadienį kolegijoje aukėjo šventas Mišias, susitiko su kolegijos vadovybe ir auklėtiniais ir kolegijoje pavakariavo.

Rožančiaus maldininkai

Apie 40 tūkstančių maldininkų iš Prancūzijos ir Belgijos spalio pabaigoje buvo susirinkę Liuro do Dievo Motinos šventovėje. Tai „Rožančiaus maldininkų“ grupė, kuriai vadovavo kunigai dominikonai. Maldoje ir paskaitose rožančiaus maldininkai iš naujo apsimastė šių metų tarptautinio kongreso temą „Jėzus Kristus, naujamajam pasauliui lauko duona“.

Ispanijos konkursas

Ispanijos švietimo ministerija paskelbė valstybinį literatūros konkursą geriausiaim veikalui apie šventą Teresę iš Avilės ir josios laikotarpį. Konkursas buvo paskelbtas ryšium su šventosios Te-

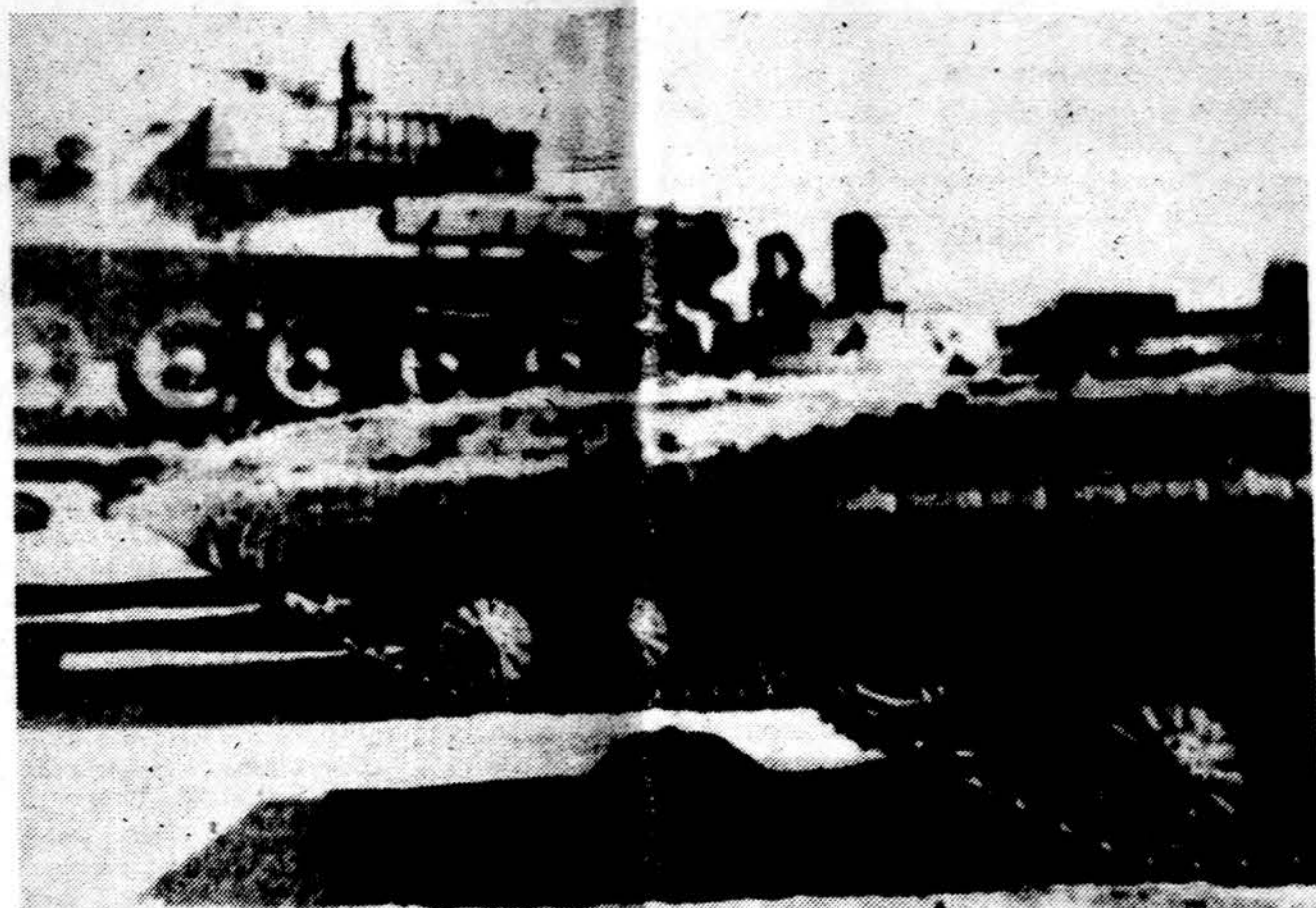
resės mirties keturių šimtų metų sukaktimi, kuri buvo pradėta minėti visoje Ispanijoje spalio 15 dieną.

Žodis vienuoliams

Popiežius Jonas Paulius II-sis Castelgandolfe priėmė daugiau negu tūkstantį vyrų ir seserų vienuolių, šiomis dienomis Romoje dalyvavusių Italijos vyrų ir moterų vienuolių viršininkų visuotiniame suvažiavime. Jūsų religinis pašaukimas, pažymėjo popiežius, yra dvasinė palaima tiek pačiai Bažnyčiai, tiek ir pasauliui. Pasivertimas Dievui negali neturėti įtakos žmonijos kultūrai ir socialinei evoliucijai. Popiežius kvietė vienuolius ir vienuoles savo vienuolinį pašaukimą skirti tikrosios žmonijos pažangos ugdymui.

Vyskupų taryboje

Spalio 15 - 16 dienomis Frascati mieste, netoli nuo Romos, įvyko Europos Vyskupų Konferencijų Tarybos kasmetinis visuotinis suvažiavimas, kuris suteikė progą Europos vyskupų konferencijai atstovams pasikeisti informacijomis apie Bažnyčios padėtį įvairiose Europos kraštuose ir parengti du svarbius religinio pobūdžio susitikimus Europoje — lapkričio mėnesį Danijoje įvyksiantį antrąjį krikščioniškųjų Bažnyčių ekumeninį suvažiavimą ir penktąjį Europos vyskupų simpoziumą ateinančiais metais spalio mėnesį Romoje. Europos Vyskupų Konferencijų Tarybos paskelb-

Irakas paskelbė nutraukti, kurioje rodomi iš Irano mūšyje atimti tankai ir šarvuoti transporteriai. Jie visi yra sovietų gamybos. Kariniai ekspertai spėlioja, kad šiuos ginklus Iranas gavo iš Izraelio, kuris sovietų ginklus atėmė iš arabų praėjusių konfliktų metu. Iranas tokių ginklų anksčiau neturėjo, nes šachas visus ginklus pirkdavo iš Amerikos.

Kinijos ministeris Hua Washingtonė

Washingtonas. — Amerikoje lankosi Kinijos užsienio reikalų ministeris ir vicepremjeras Huang Hua. Jis 40 min. tarėsi su prezidentu Reaganu ir, valstybės departamentu žiniomis, pasikalbėjimais vyko nuosirdžioje, šiltoje, draugiškoje dviojoje, Abu pasikalbėjimo dalyviai sutiko, kad pasaulio taikai didžiausią grėsmę sudaro Sovietų Sąjungos hegemonizmas. Buvo kalbama ir apie Taiwaną, tačiau departamentas nedavė smulkesnių, kas buvo Taiwanu klausimu paliesta.

Kinijos vyriausybė jau seniai priešinosi Taiwanui ginklavimui. Pekino nuomone, Taiwanas yra Kinijos teritorija, laikinai atskyrusi. Pekinas net pagrasino, kad Amerikai nekeičiant savo santykių su Taiwanu, nukentės santykiai su Kinija. Pirmiausia ji su mažintu savo diplomatų skaičiumi Washington, atšauktų ambasadorių, palikdama žemesnio rango diplomatus.

Valstybės departamentas iki šiol neatsakė į Taiwan reikalavimą naujų, modernių lėktuvų. Kinijos nuomone, tie ginklai Taiwanui nereikalingi, nes jo saugumui niekas negresia. Šią vasarą Kinijos vyriausybė paskelbė visą eilę programų Taiwanui paviloti. Siūloma įvairi parama, prekybinių, šiomis dienomis Romoje didžiulę autonomiją, jei tik jo vyriausybė pradėtų su Pekinu derybas dėl susijungimo. Iki šiol Pekino siūlymai buvo Taiwan atmetti.

Prieš Kinijos ministerio vizitą, senatė dvi dienas vyko seminaras apie Kinijos — JAV santykius. Pasikalbėjime dalyvavo ne tik žvalgybos valdininkai ir senatoriai, bet buvo pakviesti ir akademikai. Buvo pareikšta nuomonė, kad Amerikai nereikėtų pradėti masiniai Kinijos ginklų ar susirūšti su ja kokia nors sąjunga, kuri išpareigotų Ameriką Kinijos reikią saugoti. Tačiau būtų patartina išvystyti kūrą nors karinio

tame komunikate apie Frascati įvykusį suvažiavimą pažymima, kad jame pirmą kartą dalyvavo ir Lietuvos atstovas — Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius vyskupas Liudas Povilonis.

bendradarbiavimo formulę, kuri patenkintų Kiniją ir neprieštarautų Amerikos interesams. Seminariui pirmininkavo senatorius Hayakawa.

Streikai Lenkijoje

Varšuva. — Lenkijos streikai persimetė iš pramonės įmonių ir kasyklų į universitetus. Radome studentai užėmė klases, nelanko paskaitų, reikalaujanti pašalinti rektorius. Radome studentams solidarumą išreikšė Varšuvos studentai, suruošdami keturių valandų protesto streiką.

Stetinė darba sustabdė statybos darbininkai. Zyrardove streikuoją ne tik tekstilės fabrikai, bet ir transporto darbininkai. Iš viso darbus sustabdė apie 400,000 lenkų.

Budapešte prasidėjo Varšuvos pakto valstybių karinės tarybos narių suvažiavimas. Iš visų septynių bloko valstybių suvažiavimą gynybos ministrai ir kariuomenės vadai. Neskelbiama, kas atstovauja Lenkijai, nes gen. Jaruzelskis užsiėmęs krizės reikalais.

Ispanija nutarė įstoti į Nato

Madridas. — Ispanijos parlamentas patvirtino 186 — 146 balsais nutarimą įstoti į Nato bloką. Valdancią partiją parėmė baskų ir katalonų atstovai. Prieš balsavo socialistai ir komunistai.

Vyriausybės kalbėtojai tarp kitų motyvų minėjo ir Gibraltaro klausimą. Ispanijos prisijungimas palengvins britų išėjimą iš Gibraltaro, pasakė užsienio reikalų ministeris Llorca. Socialistas Gonzalez aiškino parlamente, kad Ispanija turi amerikiečių bazes savo žemėje, kam dar jai reikia Nato? Priklausymas blokui tik išstytis Ispaniją į branduolinio karo pavojų. Jo argumentas atmetė premjeras Sotelo, sakydamas, kad, karui kilus, Ispanija bus visvien puolama dėl tų amerikiečių bazių, taigi socialistas prieštarauja pats sau, nes jis priitaria Amerikos bazėms, tačiau nepriitaria Nato blokui.

— Irano parlamentas patvirtino 39 m. Musavį nauju vyriausybės premjeru. Jis ligšiol buvo užsienio reikalų ministeris.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kinijos užsienio reikalų ministeris Hua tarėsi Washington su viceprezidentu Bush, valstybės sekretoriumi Haigu ir gynybos sekr. Weinbergeriu.

— Ateinančią savaitę į Washingtoną atvyksta Jordano karalius Hussein.

— Zenevoje suvažiavę naftos gamintojų ministrai nutarė nustatyti pastovią naftos kainą, — 34 dol. už statinę.

— Sirijos valdančios partijos laikraštis rašo: „Kiekviena arabų šalis turi teisę pirkti ginklus, kur nori“.

— Sovietų „Tass“ rašo, kad Amerikos ginklai Saudi Arabijai reikšia, jog Artimuosiuose Rytuose prasideda naujos ginklų lenktynės.

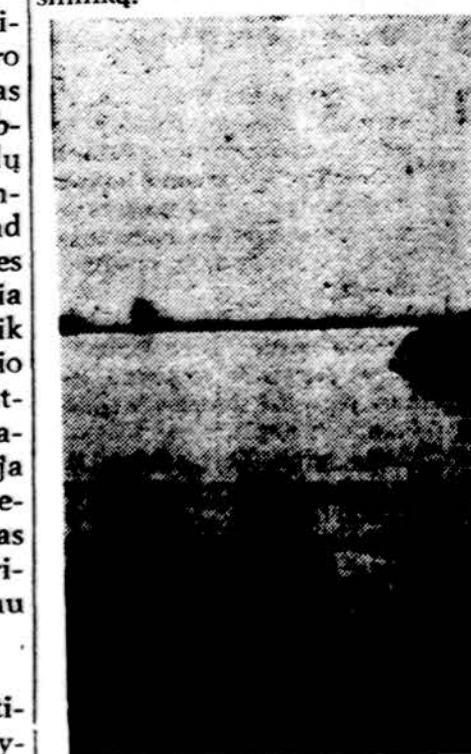
— Saudi Arabijos gynybos ministeris princas Sultan Abdel Aziz pasakė, kad Amerikos nutarimas perduoti Saudi Arabijai lėktuvus arabų bus neužmirštas.

— Prie Norfolko nukrito elektroninės žvalgybos lėktuvas, žuvo trys jūrų laivyno lakūnai.

— FBI paskelbė, kad 1981 m. per pirmus 6 mėnesius svarbieji nusikaltimai Amerikoje pakilo 5 nuoš. Sumažėjo automobilių vagystės 4 nuoš.

— Ateinančią savaitę Saudi Arabijoje lankysis palestiniečių vadas Arafatas ir britų užsienio reikalų ministeris lordas Carrington.

— Gvatemaloje komunistiniai teroristai nušovė vienos provincijos gubernatorių ir policijos viršininką.

Ant sėklumos užplaukę sovietų povandeninis laivas Švedijos teritoriniuose vandenyse. Švedai įtaria, kad sovietai atvyko šnipinėjimo tikslais.

Švedija saugo sovietų laivą

Stokholmas. — Sovietų povandeninis laivas, užkliuvęs ant povandeninės uolos aštuonios mylios nuo Švedijos karinio uosto Karlskrona, pirmiausia buvo pastebėtas ne švedų radarų ar kitų gynybos priemonių, bet švedo žvejo, kuris painformavo įstai-gas. Tas irgi sukėlė Švedijos spaudos debatus. Laivo gelbėti atplaukė keturi sovietų laivai: vilkikas, alyvos laivas ir du naikintuvai, tačiau švedų laivai jų neprileido ir jie liko atviroje jūroje prie teritorinės švedų ribos. Sovietų povandeninį laivą saugo du švedų karo laivai, ore skraido malūnsparniai ir lėktuvai.

Povandeninio laivo kapitonas Sasha Gušin pasakė, kad sugedo jo kompasas. Jis atplaukė iš Talino, Estijos uosto, tačiau pasimetęs. Jo pagrindinis uostas esąs Kaliningradas, buvusiuose Rytprūsiose. Paklaustas, kas jo laukia sugrįžus namo, kapitonas nieko neatsakė, tik perbraukė pirštu per gerklę, rašo švedų spauda.

Švedijos jūrų laivynui tenka uždavyns neprileisti sovietų karo laivų, atvykusių gelbėti povandeninio laivo. Daug rūpesčių sukelia ir reporterių laiveliai, bandą priartėti prie ant uolos pakibusio sovietų laivo.

Švedijos premjeras Falldin pasakė, kad bandymai nutraukti laivą bus atmušti jėga, jei reikės. Švedai patys tą laivą nutrauks, pataisys ir tik tada atiduos sovietams pagautus jūreivius, jei jie bendradarbiaus su švedų tarnautojais. Yra pasiūlymų teisti laivo kapitoną už šnipinėjimą. Švedų vyriausybė buvo susirinkusi svarstyti šio incidento, jūrų specialistai netiki kapitono Gušino aiškinimui, kad jis paklydo ar kad jo kompasai sugedo. Tarp įvairių sąlygių ir užtarų tiek toli iplaukti

Jamaika nutraukė ryšius su Kuba

Kingstonas. — Jamaika nutraukė diplomatinis ryšius su Kuba ir pareikalavo Kubos diplomatus išvažiuoti per 48 val. Premjeras Saega pasakė parlamente, kad jis prašė Kubos sugrąžinti tris nusikaltėlius, kurie pabėgo į Kubą, kaltinami žmogžudystėmis, tačiau Kuba visai į šį reikalavimą neatsakė.

— Prezidentas Reaganas parėmė laisą Izraelio premjerui Beginui, nurašindamas jį, kad Amerika toliau lieka pilnai įsipareigojusi išlaikyti Izraelį stiprų ir gerai ginkluotą.

į jūrų bazės vandenin reikėjo daug pastangų ir manevrų, rašo švedų laikraščiai.

Šalia griežto protesto Maskvai, švedų kariuomenės vadas gen. Leonard Ljung paskelbė, kad jis atšaukė numatytą kelionę į Maskvą lapkričio 19 d. Švedijos gynybos ministeris Torsten Gustafson pasakė, kad tai pats rimčiausias Švedijos neutralumo pažeidimas nuo II-jo Pasaulinio karo laikų. Sovietų ambasadorius prašė leidimo išgelbėti povandeninį laivą patiems sovietams, tačiau užsienio reikalų ministeris mandagiai šį prašymą atmetė, sakydamas, kad visus reikalingus darbus atliks pati Švedija, kuriai rūpi išaiškinti, ką tas laivas darė tiek arti švedų jūrų laivyno bazės.

Latvių įnašas į Afganistano karą

Stokholmas. — „Christian Science Monitor“ skelbia iš Švedijos, kad Afganistane sovietų kareiviams yra dalinami įrenginiai juostelėse atsišaukiami. Juos gaminanti Švedijos latvių organizacija. Vienas tos grupės narių Atis Lejnš pasakė, kad su kasėmiais kareiviams įteikiami ir maži kiekiai marijuanos. Tas siuntas į Kabulą pristato viena afganų pabėgėlių grupė Vakaru Vokietijoje. Įkalbėjame žodyje sovietų kareiviams sakoma, kad jie kovoja ne prieš imperijalizmą, bet už sovietų imperijos išplėtimą. Kareiviai raginami prisijungti prie afganų laisvės kovotojų. Tuos atsišaukimus rusų kalba nuo kalnų per stiprius garšialabius afganai sukleiliai transliuoja netoli sovietų bazių.

Lejnš pasakė korespondentui, kad marijuana sovietų kareiviams tarpe yra panaši problema, kaip buvo Vietnamo amerikiečių tarpe. Kareiviai iš Baltijos kraštų praneša, kad Baltijos šalyse didėja nerimas dėl karo Afganistane. Rusai nebesiūnčia namo karstų su žuvusių kūnais, bet palaidoja juos Afganistane, tačiau sugrįžta daug sužeistų ir psichologiškai paveiktų jaunų vyrų, pasakė Lejnš.

Lietuvių studentų Lenkijoje sąjunga

Varšuvoje leidžiamas „Solidarumo“ biuletenis savo 30-me numerįje išspausdino Lenkijos tautinių mažumų studentų — lietuvių, baltarusių ir ukrainiečių — sąjungų pareiškimą. Jame informuojama, kad Lenkijos aukštojo mokslo ir technikos ministras nepalankiai žiūri į tautinių mažumų sąjungų įregistravimą. Todėl liepos 29 d. įsteigta bendra komisija, kurios užduotis įteisinti lietuvių, baltarusių ir ukrainiečių sąjungas Lenkijoje. Lietuvių studentus komisijoje atstovauja Viktoras Vaina ir Maraina Volyniec.

KALENDORIUS

Spalio 31 d.: Volfgangas, Liucilė, Mestvilas, Tanvilė.

Lapkričio 1 d.: Visų šventųjų. Licinijus, Kirenija, Gydaustas, Vaiva.

Lapkričio 2 d.: Vėlinių diena.

Saulė teka 6:29, leidžiasi 4:48.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 76 l, naktį 50 l.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

„ATEITIES“ SUKAKTUVINI KONGRESĄ PRISIMENANT

Sviekite kilnių pavyzdžių

Malonu sveikinti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybų vardu „Ateities“ jubiliejinį kongresą ir drauge su Jumis ypatingai džiaugtis „Ateities“ žurnalo 70-ties metų sukaktimi.

„Ateities“ žurnalas, sumanias redaguojamas vyriausio redaktoriaus kun. dr. Kęstutis Trimakas, yra tapęs išeivijos gyvenime leidiniu, kuris rūpestingai suranda naujus kūrėjus ir vykusiai perduoda šių dienų aktualijas krikščioniškos šviesos.

Ateitininkų federacija davė šių dienų išeivijai Lietuvių Bendruomenės idėjos ugdytojus ir pasiūlymus darbininkus, kurie Kristaus mokslo šviesoje artima mylėdami savo darbais atnaujino ir atnaujina mūsų krikščionišką tautinį gyvenimą. Mums visiems savo ateitininkiška tauria asmenybė šviete ir šviesa Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės pirmininkas Stasys Barzdukas. Daugelis ateitininkų ir ateitininkų kasdieniniais bendruomeniniais darbais įprasmina sąjūdžio tikslus viso pasaulio lietuvių tarpe, išlaikydami tautinę gyvybę ir kovodami dėl Lietuvos laisvės.

Linkiu sėkmės visuose Jūsų darbuose.

Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas.

Nešate reikšmingą atsakomybę

Ačiū už kvietimą dalyvauti ateitininkijos sąjūdžio kongrese Chicagoje.

Ypač malonu, kad šis kongresas yra sujungtas su ateitininkų judėjimo veidrodžio — „Ateities“ žurnalo 70 metų sukaktuvine švente.

Vyriausio Lietuvos Tėslaisvinimo Komiteto vardu širdingai sveikintu visus šio kongreso dalyvius, didžiulio ateitininkų atliktais darbais, jų pasisąsventimu akleidžiant ir plečiant savo ideologinę pasaulėžiūrą, o taip pat, nuo pat savo įsikūrimo, atliekant didelę dalį ir Lietuvos laisvės darbų. Mums visiems yra didelė garbė, kad daugelis didžiųjų Lietuvos vyrų išplaukė iš ateitininkų eilių.

Tegul šis dešimtas kongresas būna gausus savo idėjais, prasmingas savo idėjomis, našus savo įsipareigojimais ir stiprus savo nutarimais.

Lietuvos laisvės kovos vienybė yra didelė ateitininkijos įtakoje, jai atsiekti jūs nešate reikšmingą atsakomybę.

Dirbkime, kovokime dėl Lietuvos!

Su geriausiais linkėjimais, Dr. Kazys Pobelis, Vliko pirmininkas.

Linkime našaus darbo

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas sveikina „Ateities“ X-tąjį kongresą ir visus jo dalyvius.

Ateitininkijos įnašas buvo svarbus ir reikšmingas Lietuvos valstybės kūrimosi dienose, tautiniame atbudime — ji ugde ir išlaikė krikščioniškuosius idealus mūsų jauno

sios inteligentijos tarpe, kurie kilnių idealų skatinami, su meile ir užsidegimu dirbo dėl savo tėvynės ir tautos gražesnės ateities.

Lietuvai patekus į pavergėjų rankas, daugelis ateitininkiškos jaunomenės jungėsi ir laisvės kovotojų eiles, o išeivijoje — gyva ir plačia veikla daug prisidėjo prie lietuviškos išlaikymo, subūrinant jaunimą studentų, moksleivių ir jaunųjų vienetų bei pasireiškiant kultūriniam ir visuomeniniam gyvenime.

Linkime „Ateities“ kongresui geriausios sėkmės — našaus darbo svarstybose ir ateities veiklos gairių nustatyme. Jūsų kilnių idealų tepalaiko gyvą krikščionišką dvasią mūsų jaunime ir skatina jus siekti gėrio bei laisvės Lietuvai.

Su pagarba, Maria Rudienė, BALF'o pirmininkė.

Sėkmės kilniame darbe

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vardu sveikinu dešimtajį ateitininkijos sąjūdžio kongresą bei visus jo dalyvius ir „Ateities“ žurnalo, švenčiančio 70 metų sukaktį, redakciją, administraciją bei leidėjus.

Ateitininkija išvarė gilią vagą lietuvių gyvenime ir daugelis jos narių šiandien vadovauja didžiosioms lietuvių organizacijoms. Savo tarpe Jūs turite daug taurių lietuvių.

JAV Lietuvių Bendruomenės vardu dekoju Jums už rūpestį savo šeimose išlaikyti lietuvių ir už Jūsų pastangas padėti mūsų pavergtai tėvynei atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Jus gerbiau, Vytautas Kutkus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas.

Nepailsti, atliekant svarbią misiją

„Ateities“ žurnalas ir ateitininkijos sąjūdis — tai ypatingos svarbos židinys, kurie prisidėjo prie ugdymo naujos nepriklausomos Lietuvos jaunosios idealistų kartos. Daug ateitininkų dalyvavo Lietuvos laisvės kovose, daug ateitininkų atliko ypatingos svarbos uždavinius atsikūrusios Lietuvos valstybiname gyvenime, daug ateitininkų švytėjo mokslo pozicijose, atliko vadovaujančių vaidmenį laisvos Lietuvos spaudoje, davė reikšmingą įnašą Lietuvos ūkiniam ir ekonominiam gyvenime. Ateitininkai gali didžiulius savo svarbius tautinius ir ideologinius įnašus išeivijoje, o „Ateities“ žurnalas šiandien yra pelnytai pasiekęs pirmąją vietą savo turinio svarumu ir įvairumu, savo formos patrauklumu, savo idėjinio brandumo.

Amerikos Lietuvių Taryba, turėdama savo eilėse nemažai asmenų, kuriuos subrandino ateitininkijos sąjūdis, su didžiausiu sveikina jubiliejinį kongresą ir „Ateities“ žurnalą sukaktį, linkėdama ir toliau niekada nepailsti, atliekant taip svarbią misiją mūsų tautoje, ypač taip nuosirdžiai jungiantis ir Lietuvos laisviniu kovą.

Dr. Kazys Sidlauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas.

Aleksandro Stulginskio moksleivių kuopos valdyba. Iš k.: Arūnas Pabedinskas — pirm., Daina Tjūnėlytė — vicepirm., Rita Ostrauskaitė — sek.

Viktorija Venclovaitė — išd., Rasa Tjūnėlytė — koresp. ir kuopos globėjas dr. Edmundas Vasiliauskas. Nuotr. A. Pabedinskio.

STULGINSKIO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Spalio 9 d. pas Venclovus Deerfelde susirinko Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai. Kol visi susirinko, moksleiviai kalbėjosi, bendravo ir susipažino su naujais nariais. Šiame, antrame šių metų susirinkime, dalyvavo 22 moksleiviai iš Chicago apylinkių.

Susirinkimas prasidėjo malda ir pranešimais. Stulginskio kuopa 1982 m. sausio 9 ir 10 dienomis ruošiasi slidinėjimo iškylai į Devil's Head, Wisconsin. Toliau vyko pranešimai apie egzaminus tiems, kurie kuopoje buvo jau vienus metus ir nori gauti ateitininkų spalvas. Tiems moksleiviams bus specialūs kursai ateitininkų namuose spalio 24 ir 25 dienomis. Šiais metais Stulginskio kuopa lapkričio 15 d. ruošia šventę Ateitininkų namuose. Šventėje dalyvaus visi kuopos nariai, kur pasirodys įvairiais vaidinimais ir talentais.

Po visų pranešimų ir rimtos dalies, vyko naujų narių priėmimas į kuopą. Nauji nariai buvo priversti paruošti trumpus vaidinimus duotomis temomis, arba duotas daiktas, kuriuos vaidinime reikėjo kaip nors panaudoti. Ruošiant ir atliekant vaidinimus, visi moksleiviai susidragavo su naujais nariais, kurie labai kūrybingai ir juokingai pasirodė. Baigiant susirinkimą buvo nutarta, kad sekantis susirinkimas bus spalio 30 d., 7 val. vak., pas Lorą Vasiliauskaitę, (469-9463) — 645 Dorchester Court, Glen Elyn. Susirinkime išgirsime apie kelionę į Lietuvą. Bus smagu visiems vėl susitikti.

Rasa Tjūnėlytė

LIPNIŪNO KUOPOS SUSIRINKIMAS

1981 m. spalio 2 d. vakare susirinko gražus būrys jauni mokyklų mokiniai ir jų tėvai. Rimo Kučėno puikiai įrengta rūš. Vyko kun. Alf. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos pirmasis susirinkimas. Atvyko maždaug dvidešimt senų bei naujų narių. Pirmininkas

Kun. A. Lipniūno kuopos valdyba. Iš k.: Dalia Polikaitytė — sek., Rimas Kučėnas — pirm., Rūta Kulytė — renginių vadovė, Algis Kazlauskas — vicepirm., Vitas Lukošius — išd., Algis Sodonis — fotografas. Trūksta Vėjo Liulevičiaus — koresp. Nuotr. A. Sodonio.

Rimas susirinkimą pradėjo malda. Nariai susipažino tarpusavy ir su nauja valdyba: pirm. Rimu Kučėnu, vicepirm. Algiu Kazlausku, sek. Rita Stukaite, sek. Dalia Polikaityte, išd. Vito Lukošiu ir korespondentu Vėju Liulevičium. Kuopą globoti sutiko studentės Rūta Musonytė ir Silvija Kučėnaitė (Rimo sesuo).

Rimas pranešė valdybos posėdžio nutarimus apie ateinančių metų veiklą. Jam bebaigiant pranešimą, staiga subildėjo durys ir sulaukėme svečio, susirinkimo paskaitininko Arvydo Žygo. Pokalbio tema buvo neseniai įvykęs Ateitininkų jubiliejinis kongresas. Prisiminėme visą kongreso programą. Arvydas bendrai apibūdino paskaitose išreiktas mintis ir savo nuomonėmis patiomis temomis. Nariai, dalyvavę kongrese, pasisakė, kokį įspūdį jiems kongresas paliko. Tada pildė Rimo paruoštą, įvairiais kongresą liečiančiais klausimais, anketą.

Po to vaišinėmės skania pica, punšu ir pyragėliais. Klausydami Dolskio muzikos, dalinomės praėjusios vasaros įspūdžiais ir prisiminimais. Puikioj nuotaikoje laikas greit prabėgo ir, nors nenoromis, turėjome skirstytis.

Rita Stukaite, Dalia Polikaitytė

PR. DIELININKAIČIO KUOPOS VADOVAI

1981-1982 metų Pr. Dielininkaičio kuopos veiklą pradėjo globoti naujas tėvų komitetas ir būrelių vadovai. Tėvų komiteto pirm. Rimas Gražulis ir narės Marytė Gaizutienė, Ramunė Račkauskienė ir Jūratė Norvilienė (636-2595), prašo visų tėvelių įsijungti į darbą, kad vaikams būtų našūs ir smagu veiklos metai.

Nuosirdus ačiū vėl sutikusiems vaikams globoti: Biliui Lukošiuui (471-0661), kuris dirba su berniukais nuo 4 iki 8 skyriaus; Daivai Barškėtytei (476-1974) ir Vitai Reinytei, kurios globoja 7-8 skyriaus mergaites; Daliai Polikaitytei (434-5719) ir Ritai Stukaitei, kurios rūpinasi 4-6 skyriaus mergaitėmis, ir naujai įsijun-

gusioms, bet gerai iš praėjusios pažįstamos Lionei Bradūnaitėi ir Taurai Underienei (890-0328), kurios vadovauja jaunūčiams, nuo darželio iki 3 skyriaus.

DIELININKAIČIO KUOPOS JAUNUČIAI

Pr. Dielininkaičio kuopos jaunūčių būrelis spalio 17 d. susirinko p. Norvilų namuose pradėti šių metų veiklą. Šiais metais būrelis sutiko globoti vaikų mylimos ir nemažai patirties šiame darbe turėjusios Lionės Bradūnaitės ir Taurai Zaranaitės-Underienės. Pirmame susirinkime globėjos su vaikais turėjo pasikalbėjimą įvairiomis temomis, surišo rudens lapų ir auksinių virvūčių papuošalą, pažaidė ir pasivažiavo. Sekantis susirinkimas numatomas šeštadienį, spalio 31 d., toje patioje vietoje (7114 S. Richmond), nuo 2 iki 3 val. p.p. Kadangi tą dieną švenčiama Halloween, šis susirinkimas bus lengvesnis (o gal baiesnis?) turinio ir vaikams kviečiami ateiti su kaukėmis. Norintys informacijų prašomi skambinti Taurai Underienei, 890-0328.

CHICAGOS SENDRAUGIAI PO KONGRESO

Chicago ateitininkai sendraugiai, pasižmonėję Jaunimo centro kavinėje, po pamaldų Jėzuitų koplyčioje, spalio 25 d. sekmdienį susirinko pirmam veiklos metų susirinkimui. Susirinkimą pradėjo pirmininkas Juozas Bauzys. Kun. dr. Kęstutis Trimakas pakvietė sukalbėti maldą. Susirinkimo programoje — dr. Arūno Liulevičiaus ir Alinos Skrupskienės pašnekesiai apie „Ateities“ jubiliejinį kongresą.

Dr. Liulevičius vaizdžiai prisiminė visus pagrindinius kongreso įvykius, daugelyje vietų papildydamas informaciniais ar asmeniškais komentarais. Jis kongresą laikė ne tik pasisekusiu, bet šiam laikmečiui būtinu įvykiu ateitininkų istorijoje. Gerėjosi rengėjų ateitininkiško susipratimo, visus kongreso renginius vykdančių savos institucijos: Ateitininkų namuose, Jaunimo centre ir Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Džiaugėsi vykusiai parinkta benketo programa, kuriame buvo įgyvendintas kartu bendravimas kūryboje su Bernardo Brazdžionio nepakartojamu savo kūrybos skaitymu, Vitos Polikaitytės ir Vido Neverausko muzikine programa ir Dariaus Polikaitio orkestru „Aidu“. Bene didžiausią įspūdį jam palikusių kongreso Mišios Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, kurio pakilią dvasią geriausiai prisimena nepamirštama aukojimo procesija, nuosirdžiai įvykių Mišių dalyvių jungimasis į giedojimą ir maldas.

(Nukelta į 4 psl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas, nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus išrašą, mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	1 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00	
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00	
Savaitinis	\$28.00 \$17.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

STUDENTŲ ATEITININKŲ ŽINIAI

Studentų ateitininkų metinis suvažiavimas bus lapkričio mėn. 7-8 d. Toronto. Suvažiavimo metu bus renkama centro valdyba ir bus pasisakyta dėl ateities veiklos.

Draugovės siunčia į studentų suvažiavimą vieną atstovą nuo penkių narių.

Atstovų sąrašus prašome prisiųsti centro valdybai iš anksto. Siųsti: Edis Razma, 1100 Buell Ave., Joliet, IL 60435.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 14 ir 17 val. ryto iki 3 val. popiet.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 484-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
478-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Seštad. 10 iki 1 val. uždaryta

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. vak. p. Ofiso tel. RE 7-1168, rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kaimas)
Val. pirmad. antrad. ketvird. ir penktad. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Ely, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 pop. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-5195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIŪBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMBANTAS

DR. S. T. CHIRBAN.
DANTŲ GYDYTOJAS
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečd., ketvird. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. — 778-3400

JŲ MĖGINAME IŽIEBTI

Kai tauta yra pavergta ir neturi aiškesnių vilčių laisvę atgauti, laisvė jai yra turtum jūrų pakraščio švėtyrų, rodąs laivui kryptį, bet nesaugojas nuo povandeninių uolų. Pati tauta mėgina susikurti sąlygas kovai ir slaptai pasipriešinti okupantui. Ji nori savyje išlaikyti laisvės troškimus, juos perduoti jaunajai kartai, pratesti tautinę gyvybę prieš genocidinius okupanto kėlus.

Ta tautos dalis, kuri yra už okupacinės valdžios ribų, kuri turi bent reliatyvią laisvę, taip pat mėgina laisvės žibūrį vis stipriau įdegti, kad jis toliau išvestų ir keltų kovingumą už savo tautinę egzistenciją. Tai dvi tautos dalys, kurios siekia tos pačios laisvės, nors, sąlygų vertimasis, eina skirtingais keliais. Vieni okupacijoje tampa didvyriais ir kankiniais arba išdavikais, kiti laisvę, jei didvyriais ir netampa, tai mažiau progų turi visiškai pariduoti ir nusileisti tautos priešui.

Ateinančios savaitės pabaigoje Clevelande susirenka metiniam seimui Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (Vilkas), kuris savo rezistencinį charakterį atsivežė iš okupuotos Lietuvos, skaudžiai išgyvenęs dviejų suokabininkų žiaurias okupacijas ir įsigijęs kovos už laisvę patirtį. Susikūrus 1943 m. pabaigoje, kai jau greitai reikėjo didelei tautos daliai trauktis į priešio teritoriją, iš dviejų blogybių renkantis mažesnę, nes tikėjo, kad naciška okupacija ir pati sistema sugrius greičiau, negu pabėgėliai bus sunaikinti.

Vilkas, susikūrus okupacinės sąlygomis, sugebėjo pergyventi karo pabaigą, ypač pokario metais ir rezistencinę tautos atstovybę svetimame krašte ir pasauliui skelbti savo tautos tragediją, jos troškimus, jos kovų prasmę, jos pasiryžimą nepalikti kovojančios ir kraujuojančios tautos neviltį. To meto memorandumai karo vadams, vėliau valstybių vadovams parodo didelį ryšų tautos vergijoje, tęsiant partizanines kovas, tiek tautos dalies išėjimo, veikiant viešąją opiniją ir komunizmo žiaurumus rodant visame nuogūme.

Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savitai tvarkėsi, tai prisimindamas pareigas, kurių negalėjo įvykdyti dėl tarptautinės politikos pailiavimų, tai taikdamasis prie savo pajėgumo svetimame krašte išieškoti tautos valią, kalbėti už nutildytą tautą. Niekas negali tvirtinti, kad Vilkas sudaranties grupės — partijos ir rezistenciniai sąjūdžiai — nesigilino į tikrovę ir nesitaikė jos reikalavimams. Jis kaip tik išmėgino visus teisinius, propagandinius ir įtaigojimo kelius, kurie tuo metu ir vėliau buvo prieinami.

Kai šiandien vartai tuos memorandumus, siūstus Amerikos, Anglijos ar Prancūzijos vyriausybų vadovams, gali matyti, kad Lietuvos likimas jau buvo nulemtas dalybomis Teherane, Jaltaje, pagaliau Potsdame ir laisvės žibūrys tik retkarčiais suspinėdavo kaip švėtyrų, o ne kaip tikrai įžiebtas vilčių žibūris. Bet tai nesunaikina drąsos ir pasiryžimų Vilki vadovaujantių asmenų sieloje. Jie buvo kietai patys savo darbuose, jie grūdino pasiryžimą.

Vyriausybė, kuri suvaržė kalbos laisvę, kadangi tiesos, kurios sklandė, jai apsvikinančios, elgiai kaip tie vaikai, kurie užmerkia akis, kad jų nematytų...

L. Boerne

mus ir tos tautos dalies, kuri naudojosi laisve.

Toks Vilko darbas, kuris davė ir net negalėjo parodyti konkrečių laimėjimų, buvo sunkus ir tebėra neišskus dalyje, — laimėjimai neatitinka darbo gausos ir pastangų stiprumo. Nenuostabu, kad kartais paniuržiama visuomenėje, juo labiau nenuostabu, kad nesutariama net patį Vilką sudarantiose grupėse. Visi norėtų darbų, kurie ryškiai rodytų laimėjimus, bet tie laimėjimai dar taip toli, kad tik laukiama jų rezultatų — laisvės žibūrio įžiebtimo regima šviesa.

Nė viena tauta, praeityje kovojusi šimtus metų už savo laisvę, nebūtų laisvės išsikovojo, jeigu būtų žiūrėjusi tik to žibūrio, kuris turi įžiebtį laisvės spindulius. Nereikėtų grįžti nė į istoriją, kad pamatytume kovos už laisvę sunkumus, dažnai atnešančius pralaimėjimus ir neviltį. Bet tautos ryžtas, kaip šveicaro Vilko Tellio legendoje, nugali priešą, kad jis net nedrįsta toliau rizikuoti paties savo gyvybe Lietuvos tauta nei pavergtoje tėvynėje, nei išėjusioje vilčių dar nėra praradusi — tai vienas iš didžiųjų Vilko laimėjimų.

Prieš Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimą turime žvelgti ne tik į tai, kas buvo padaryta ir kas daroma ar apleidžiama. Kelius reikia išlyginti, susidariusius kupetus nukasti. Tai seimo blaivumo ir įžvalgos uždavinys, o jis tam ir šaukiamas kas metai. Kad bus nepatenkinti ir nekantriai, laukiančių laisvės žibūrio sužibėjimo, tai yra konkrečių darbų ir laimėjimų, iš kurių jau būtų matoma ir pavergtos Lietuvos laisvė, tai nereikia nei stebėtis, nei laikyti bloga kritika — tai nekantrus troškimus dar savo gyvomis akimis pamatyti laisvą tautą ir nepriklausomą valstybę.

Reikia žvelgti būtinai į dabarties sunkumus, politines painiavas, tarptautinių santykių vingius, dažnas laisvųjų nuolaidas dėl stokos pasiryžimo už žmonijos laisvę atvirai pasisakyti. Politines sąlygas nagrinėti nereikia nei perdo optimizmo, nei defetistinio pesimizmo. Reikia tik ruošti patis ir ruošti ateinančiom kartom išlaikyti prigesintą laisvės vilčių žibūrį. Reikia pasiryžimo už laisvę vesti tokią kovą, kokia yra įmanoma tik šiose sąlygose, parengti tautą neskubėti tautiškam susinaikinimui ar padėti apsaugoti nuo tarptautinių genocidinių kėlų. Okupantas tik siekia, kaip pavergtą tautą greičiau sunaikinti, bet tautos atspara turi būti stipresnė už okupanto žiaurumus. Tai priklauso tautai, kuri laisvę kada nors išsikovojo, tai priklauso ir išėjusiai, kuri turi išlaikyti inatūciją, padedančią tautai abiejose geležinės uždangos pusėse bent galimai geriau sudaryti vienągią rikiuotę.

Negalima sakyti, kad tai yra kas naujo pačiam Vilki ar ji remiančiai išėjusiai. Jis dirba, kiek pajėgia ir kiek sąlygos leidžia. Seimas tai ir turi išryškinti — Vilkas turi stovėti tautos kovos priešakyje, pirmose prieš komunizmą fronto linijose ir arčiausiai tautos kamieno, kuris vienintelis gali sulaukti laisvės žibūrio įžiebtimo.

Pr. Gr.

Ne žemės derlingumu, ne rūbų įvairumu, ne gamtos gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoją tauta, bet savo kalbos išlaikymu ir vartojimu.

Kan. M. Daukša

KAIP PRAKTIKOJE VEIKIA BRANDUSIS SOCIALIZMAS

Planingas, moksliskas ir žūkiu gamybos kėlimas ten niekad nesibaigia. Pastaruoju metu tačiau Sov. Sąjungoje per dažnai kartojasi "blogi orai". Pagaliau net jų pačių statistika tikrai rodo menkesnę žū. gamybą.

Ok. Lietuvos 1980 skaičiai tiesiog niūrus. Niekio blogo nebūtų, jei gamyba pasiektų 1937 Lietuvos gamybą, būtų net labai gerai, kaip ir 1937 — žmonės gi buvo ir pavalgę ir apsirėdę. Bet, va, dabar atsirado vyr. brolio pagalba, kuris, nei valges, nei gėres, pastoviai „nusiiperka“ du trečdalius žū. gamybos, o pramoninės — dar daugiau.

Kremliaus nuostatas. „Atskira planavimo tvarka nuostatyta gyvulininkystės gaminiams (mėsos, pieno gaminiams, kiaušiniams). Vyriausybė tvirtina kiekvienai sąjunginei respublikai valstybinių supirkimų apimtį ir tiekinių bendrasąjunginiams reikalams apimtį. Įvykdžius bendrasąjunginius reikalams planą, visa supirkta gyvulininkystės gamyba lieka respublikos žinioje gyventojams ir pramonei aprūpinti“.

Pagrindiniai 1980 žū. gamybos duomenys tonomis

Skaičiai skliausteliuose reiškia gamybos nuostimti, lyginant su 1979. Toliau seka 1937 tų pačių gaminių duomenys tonomis.

Javų — 1,932,000 (86.8); 1,727,264; linų pluošto — 8,400 (69.4); 31,335; cukrinių runkelių — 531,000 (66.1); 185,587; bulvių — 1,178,000 (50.9); 2,509,925; daržovių — 264,000 (73.3); 160,630; Vaisių — 36,300 (1974 skaičius, nes 1980 vaisių gamyba visai nerodoma); 150,000; mėsos, skerd. svoriu — 430,100 (92.7); 214,235; pieno — 2,534,000 (94.5); 1,530,060; kiaušinių (vnt.) — 949,600,000 (99.5); 464,616,076; vilnos (1980 jos gamyba nerodoma, o ir avys tik su ūkėmis teparodomos ir tų pačių tik 64,800 vnt., taigi nebuvo iš ko tą vilną prikriti), 1,904.

Dabar abejas gamybas, tiek lietuviškąją 1937, tiek pavergtos Lietuvos 1980, paduginę iš 1937 kainų litais ir 1974 aukščiausius mokėtų kainų ok. Lietuvoje rubliais, gausime tokios gamybos bendrąsias sumas. Teko naudoti 1974 kainas rb, nes Vilniuje leidžiamo metraščiai spėjo pasileisti, kaip žydo bites, ir supirkimo kainų daugiau neskelbia.

Kainos už toną ir sumos litais 1937 ir 1980: javų — 194.4 =

LEONARDAS DARGIS

335,780,122 ir 375,580,800; linų pluošto — 1,493 = 46,783,155 ir 12,541,200; cukrinių runkelių — 40 = 7,423,480 ir 21,240,000; bulvių — 51 = 128,006,175 ir 60,078,000; daržovių — 260 = 41,763,800 ir 68,640,000; vaisių — 370 = 55,500,000 ir 13,431,000; mėsos — 1,640 = 351,345,400 ir 705,364,000; pieno — 160 = 244,809,600 ir 405,440,000; kiaušinių — 0,085 vnt. = 39,492,366 ir 80,716,000; vilnos — 4,400 = 8,377,600 ir nieko. Iš viso 1937 šioje gaminiui kainavo 1,259,281,698 lt, o 1980 — 1,743,031,000.

Skaičiuokime toliau

1937 gyv. Lietuvoje su Klaidės kr., bet be Vilniaus kr. buvo 2,549,668, o 1980 ir su Vilniaus kr. — 3,443,200. Padalinę gautąsias sumas iš gyv. skė., gauname, kad vienam gyv. pagrindinių žū. gaminių 1937 išėjo už 493.90 lt, o 1980 — už 506.22. Skaičiavimą rubliais pasilengvinkime truputi. Gaminių kiekiai jau parodyti. Toliau čia teparodau tik rb kainas už toną ir bendrąsias sumas. Kainos tokios: javų — 162; linų pluošto — 986; cukrinių runkelių — 50; bulvių — 119; daržovių — 164; vaisių — 590; mėsos — 2,987; pieno — 213; kiaušinių — 0,088 (vnt.); vilnos — 7,335,567. Gamybos vertė rb 1937 buvo 1,754,192,663, o 1980 — 2,460,727,000. Vienam gyv. 1937 gamybos iš-

ėjo 688.01 rb, o 1980 — 714.66 rb.

Kaip matome, skirtumai tiek litais tiek rubliais labai nedideli, kartu tačiau ir labai dideli, kai žinai, kad 1937 žmonės su savuoju derliumi galėjo daryti ką tik norėjo — visą suvalgyti ar į kitas prekes keisti. Dabar kitaip. Va, valstybė 1980 mėsos, skerd. svoriu supirko 357,200 t. patiemis žmonėms disponuoti tepalikdama 72,900 t, arba po 21.17 kg vienam gyv. Iš krautvių žmonės mėsos neką teprisidurs, nes jose liaudžiai skirtose šiuo metu visai nėra jautienos, veršienos, avienos, o blogai nupešti viščiukai su visais viduriais kainuoja 4 rb kg.

Kas čia pasidarė

Visi sako, kad ypač maistu gyv. aprūpinimas dabar daug blogesnis negu buvo Chruščioviui valdant. O tyrimų direkt. B. Poškus rašo, kad ir žū. viskas tik kyla, tik klesti, žodžiu, jis pilnas „poslinkių“ (LŪ, 1981, Nr. 3), kai jų pačių metraščiuose skaitome, kad 1978 javų vienam gyv. buvo pagaminta 826 kg, o 1980 — 561kg; bulvių — 669 ir 342 kg; daržovių — 107 ir 77 kg; mėsos, skerd. svoriu — 141 ir 125 kg; pieno — 829 ir 736 kg; kiaušinių — 278 ir 276 vnt.

Atrodo, kad šiočia „sėkmė“ atsirado ne tik dėl „nepalankių meteorologinių sąlygų“, o dar daugiau dėl Kremliaus noro viską sumti į savašias ran-

Muz. prof. Andrius Kuprevičius kalba prof. J. Žilėvičiaus 90 metų amžiaus sukakties pagerbime Clevelande.

LAIŠKAS

V. ŪSELINĖ

2

Tai įvyko maždaug prieš septyniolika metų. Anumet Jonė buvo Vokietijoje ir gyveno vienoje iš amerikų stovyklų tremtinijoms. Atsidūrė ji ten, atbloškta karo audros, vienui viena. Jos tėvai buvo dar per pirmąjį tremimą išvežti į Sibirą. Sunkta ir siaubingi karo pergyvenimai buvo subrandinę jos jauną sielą ne pagal metus. Jai atrodo, jog gyvenimas buvo uždėjęs per staigą ir per daug sunkią našą ant jos jaunų pečių. Karui siaučiant ji gyveno ir dirbo viename iš Vokietijos didmiestų. Bombardavimai, badas ir pagaliau mirtis senutės tetos, su kuria ji kartu buvo išbėgusi iš Lietuvos. Tik amerikiečių sukurtoje stovykloje ji kiek atsigavo ir pradėjo su jaunytės gajumu apmirti skaudžius pergyvenimus. Jai buvo suėję tik 21-ri metai. Geresnis maistas, ramesnis gyvenimas ir — staiga ji pražudo kaip gelė išnešta į saulę. Lageryje buvo gerokai jaunimo ir jų tarpe Jonė išsiskyrė ne tik savo ypatingai gražia išvaizda. Jos dažniausiai užsimastės, rimtas ir net kartais keistai paslaptingas veidelis bei liūdnas akių žvilgsnis kėlė smalsumą, traukė į jaudino. Be to, ji buvo taip vieniša. Kiekvieno jaunulio bėdys plakė slapta užuojauta ir noru užvaldyti tą tokią išimtinai žavią ir viliojančią sielą. Paguosti, priglausti, nuraminti, pradiuginti ir priversti nusišypsoti tą skausmą užsimastęsių veidą,

išvilioti džiaugsmą už tamsių blakstienų besisilpniančiose akyse ir juoką taip gražiai išrežtose lūpose. Ir labiausiai to troško ir ieškojo Jurgis Rudys — tuomet šaunus jaunas inžinierius, visio lagerio jaunų merginų slapta svajonė. Ir greitai Jonė ir Jurgis buvo vių lūpose. Visi žinojo, kaip labai buvo Jurgis pamilęs gražuolę Jonę. Dėl Jonės, tačiau, ne visi buvo tikri. Jos veidas vistic dar elpė savy tarsi neištartą ir niekam neatvertą sielvartą bei ilgesį ir, nors jos lūpos šypsojosi dažnai, bet juoką retai kas girdejo. Atrodė, jog ji leido daugiau save mylėti, negu pati kad mylėjo. Bet kai Jurgis gavo sau ir Jonę afidevitus iš Amerikos, niekas daugiau neabejojo — visi tik laukė, kaip greitai juodu eis pas stovyklos kunigą.

Bet Jonė delė. Gera jai buvo su Jurgiu. Jis buvo vėl lyg jos senutė teta, buvo lyg užuojėta ir tvirta atrama. Ji nebesijautė daugiau vieniša, bet ji abejojo ar tai buvo tikrai ta meilė, apie kurią ji skaitė knygose, svajojo, kurios slapta ilgojos ir troško. Jai smagiau buvo būti su Jurgiu būryje jaunimo, negu vienuojėje, smagiau buvo eiti pasivaikščioti, negu jūsti jo stiprų apsikabinimą ar karštą pabučiavimą...

Tuo metu Jonė dirbo stovyklos knygyne, kur ji kartu tvarkė ir pašto reikalus.

Staiga ta diena išsiskiria ir iškyla lyg vaivorykštė jos atminimų sklandžiam bėgyje. Tą dieną į knygyną stovyklos vadovas atsidėdė jauną amerikietį karininką — Amerikos lietuvi.

— Štai čia mes turime knygyną, — kalbėjo jis lietuviškai, o čia mūsų panelė knygyninkė, panelė Jonė Rimkutė.

Amerikietis laisvai linktelėjęs galvą, pakartojo:

Vėlinėms

KUR IR KAIP SUSITIKSIME?

Mums brangių jau mirusių asmenų niekad neužmirštame. Kaip mes tai bevadinume — psichologiniu, religiniu ar kitokiu, tas mūsų ryšys su mirusiais yra toks gyvas, kad bent katalikų tarpe išsivystė tradicija visus mirusius prisiminti ypatingu būdu, skiriant tam tikslui mūsų liturgijoje atskirą dieną, vadinamą Vėlinėmis. Šis mūsų ryšys su mirusiais savotiškai praplečia mums mūsų akiratį ir dvasios savijautą, kai nesiribojame tik gyvųjų savų ar draugų rateliu.

Apie save, tai yra apie žmogų, mes mąstome ir perretai ir permažai. O kad geriau supratus ir įsisąmoninus, kas yra žmogus, galima mąstyti daugeliu skirtingų atžvilgių. Žmogus, jeigu egoistas, yra pavojingiausias ir žalingiausias iš visų būtybių žemėje. Natūralioji, bendroji žmonių opinija tokio individo neaprovuoja ir nelaiko natūraliu žmogaus pavyzdžiu. Žmogaus natūralų asmenį vadiname humanišku, lietuviškai — žmoigisku. Humaniskas žmogus yra toks, koks natūraliai turėtų būti — yra kilniausias iš visų būtybių žemėje. Toks žmogus, kaip joks kitas gyvas tvarinys žemėje, rūpinasi ne tik savimi, bet ir kitais reikalingais pagalbos, jam net nežinomais, jam net priešingais žmonėmis, rūpinasi net kitais tvariniais — gyvųjų globa, gamtos aplinkos tvarka, grožiu. Žmonių kalboje bendrinį žodžių visą tai vadinama žmoniškumu, žmogui natūraliu pasireiškimu.

Jokia kita būtybė neturi ir neparodo panašios natūralios savybės. Net ir toks žmogus, kuris nepripažintų, netikėtų save esant kuo tai daugiau negu kitos būtybės žemėje, tai, ką vadiname humanišku, laiko žmogui natūraliu, negali

kas, centralizuojant kompiuterių pagalbą, svarbiausia didinant dvarus. Jie turį būti 60-65 kv. km didumo 1974 ok. Lietuvoj buvo 282 valstybiniai dvarai ir 1439 kolūkiai. Abeji turėjo 46,700 kv. km žemės, arba vienas dvaras buvo 32,4531 kv. km dydžio. 1978 buvo 327 valstybiniai dvarai ir 787 kolūkiai, valdydami 46,564 kv. km žemės, arba vienas dvaras jau buvo 41,7989 kv. km dydžio.

Pagal Poškų, net sklypininkai negali išvengti planavimo. Tai dar vienas žingsnis, anot jo, į dar „ryškesnius poslinkius“. Paprastai lietuviškai tai reiškia dar didesnį gaminių atėmimą, žmonių neprivalgymą ir vargą.

— Panelė Jonė, o mano vardas Jonas. Ar tai ne keista. — Ir nusišypsuoja tokia linksma ir jaukia šypseną, kokios Jonėi atrodė, ji niekad nebuvo mačiusi. Sublūgėjo eilė nepaprastai gražių dantų ir švelniai mėlynos akys nuskydusios Jonės veidu tarsi paglostė jį, pradėdant nuo jos šviesių žvilgančių plaukų ir baigiant gražiai apvaliu su maža duobute smakru.

— Tas pats vardas, — kalbėjo jis toliau. — „Bendravarčiai“ ar ne taip sakoma lietuviškai.

— Taip, — atsakė Jonė, — pati netikėtai džiaugsmingai nusišypsodama. — Visai teisingai. Jūs labai gerai kalbate lietuviškai.

— Nesistebėkite, — tarė jis. — Mano tėvai buvo grįžę į Lietuvą. Aš ten baigiau gimnaziją. Prieš pat karą jie vėl sugrįžo į Ameriką.

— Ir įsivaizduokit sau, — įsiterpia stovyklos viršininkas, — mes turėsime dabar poną leitenantą Peterą mūsų reikalų gynėju. Nuo šios dienos jis paskirtas mūsų stovyklon. Ar ne puiku?

— Tikrai puiku, — pritarė Jonė ir jai staiga pasidarė tikrai nepaprastai gera ir linksma.

— Peters, — aiškino tuo tarpu amerikietis lietuvis, — ištikrųjų yra Petrasukas, bet tėvas sutrumpino dėl patogumo. Tas nesvarbu. Tikiuosi p-lė Jonė vadins mane Jonu, ar ne? — Ir vėl žiūrėjo į ją tuo švelniu žvilgsniu ir Jonėi darėsi jauku ir gėta ir kartu nepaprastai linksma ir ramu.

... Kaip gyvas dar tos dienos ir to pirmo susitikimo atminimas! Jonė giliai atsidususi verčiasi ant kito šono.

susilaikyti nepagelbėjęs nelaimingam, smerkia visokį egoizmą, neteisingumą. Jeigu žmogus būtų tik bedvasis gyvis, šių savybių jis neturėtų. Juo labiau žmonės neminėti mirusiųjų taip, kaip mini dabar. Mirusius mini ne vien krikščionys. Mirusiųjų net kultas buvo beveik visuotinė priimtas prieš krikščionybės pradžią. Išlaikiusios savo senovės religijas ir jas sekancios dabar Azijos senosios tautos mirusių sieloms skiria net daugiau dėmesio negu tikintys krikščionys.

Krikščionys meldžiasi už mirusius, maldauja jų užtarti mums pas Dievą. Antai, kai katalikų Bažnyčia skelbia kurį nors mirusį palaimintuoju ar šventuoju, tai mintyje turi ne jo kūną, o sielą. Jeigu ir neturtume Apreiškimo, tai kaip senovės, taip ir dabar nekrikščioniškos tautos tiki į žmogaus prigimtines dvilypumą: medžiaginis kūnas, gyvenąs trumpą laiką, ir siela nemedžiaginė, jos egzistavimas nesibaigia su kūno gyvybės pabaiga.

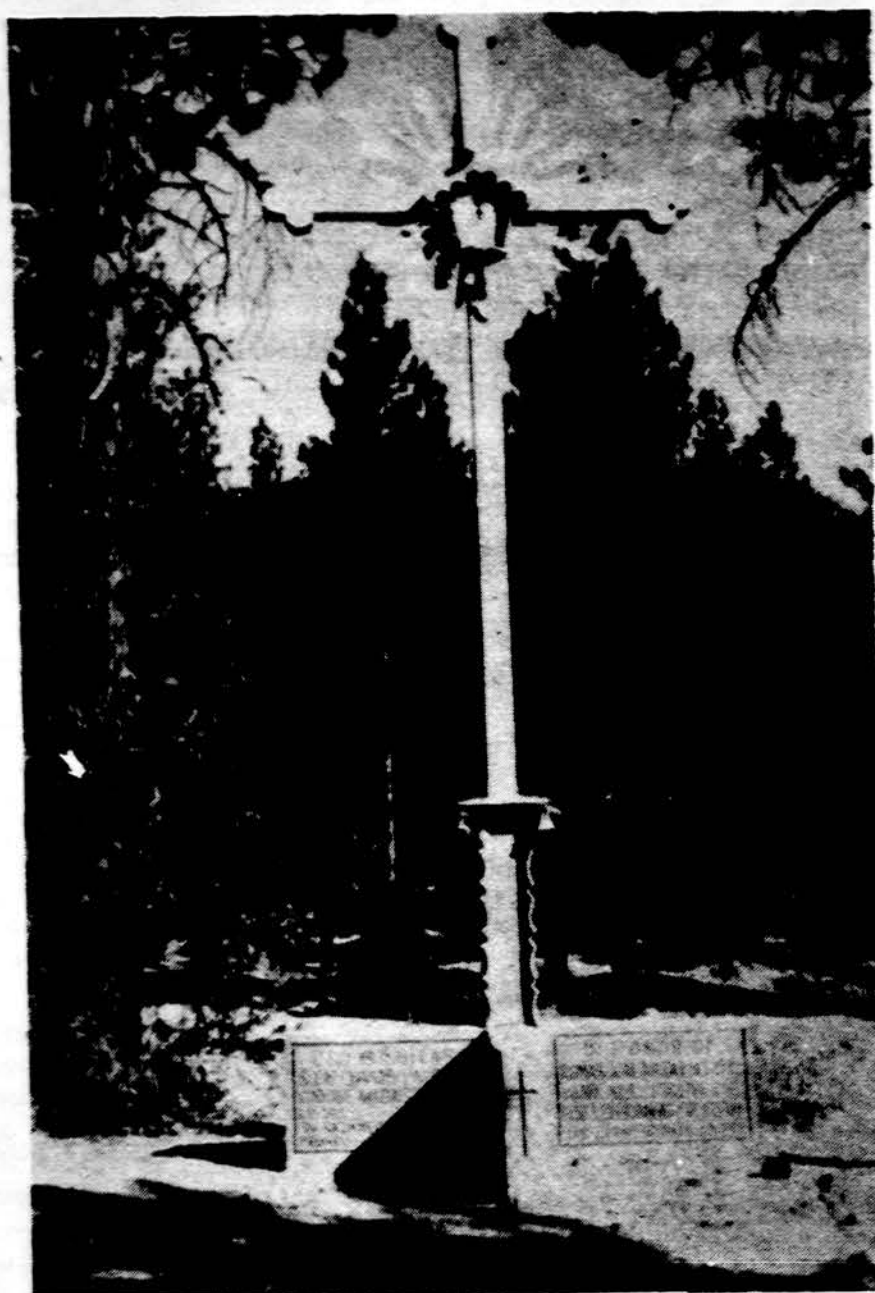
Visokia būtybė žemėje, taigi ir žmogus savaime nesiekia to, kas jai nenatūralu. Savaime siekiama natūralių dalykų. Ir šioje srityje žmogus skiriasi iš visų kitų būtybių. Ir žmogui kūno mirtis yra natūrali, o tačiau žmogus instinktyviai vengia mirties, daugelis jos net bijo. Tai todėl, kad mirtis yra natūrali ne visam žmogui, ne jo asmenybei. Žmogaus siela nemiršta ir ji nenori skirtis iš to kūno, su kuriuo gyvena nuo pat pradžios savo egzistavimo. Dabar mūsų siela yra dar neišskius jos likimas po kūno mirties, nes tos patirties ji dar niekad neturėjo. Atsiskyrimą iš kūno siela sutinka su baime.

Ši žmogaus natūralų nutautimą ir įsitikinimą patvirtina ir Apreiškimas. Patys žmonės, ypač psichologai kreipia vis daugiau ir daugiau dėmesio į žmogaus prigimtį ir į patirtį, vis dažniau ir dažniau kartojama, kad žmogaus patirtis patvirtina jo dvilypumą — mirštantį kūną ir pasiliekančią gyventi žmogų arba žmogaus sielą. Netrukus ta patirtis bus mūsų kiekvieno.

Tapusios viena iš populiariausių dienų katalikams — Vėlinės, mirusių prisiminimas yra skirtos ne beprasmiui sentimentaliam prisiminimui jų kūnų, o maldai — pagalbai mirusių sieloms, gyvenančioms ir po kūno mirties. Kol kas bendraujame su jomis tik per maldą. Netrukus mums pasiūks jų likimas, nes jis bus ir mūsų.

Vysk. Vincentas Briagys

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Lietuviškas Kryžius Kalifornijos skautų, -čių stovyklėje "Rambynas".

SKAUTŲ 30-METINĖ SUKAKTIS

Gražų lietuviškojo jaunimo būrį Los Anželėje suburia skautų organizacija. Šio sąjūdžio pagrindinis tikslas yra mieste augančiam jaunimui sudaryti sveiką dvasiniam ir fiziniam brendimui aplinką.

Prieš 30 metų Los Anželėje įsikūrę skautai per savo eiles yra perleidę daug jaunimo. Bendrai skautai yra laikoma mokyklinio amžiaus jaunųjų organizacija. Bet lietuvių yra kitokio būdo ir jų skautų organizacija, dauguma joje ir pasilieka, neatsižvelgiant į amžių. Tuo būdu ir losangeliečiai turi visų rūšių skautų vienetų: yra vilkiukų ir paukštyčių, skautų ir skautėlių draugovės; vyresniųjų skautėlių "Gražinos" būrelis, jūrų skautų laivas, akademikai, skautininkų "Ramovė", viso arti 300 narių.

Pasiekę vyresnio amžiaus nariai palaipeniui "išsispinduliuoja". Tačiau miela pažymėti, kad vilkiukų ir paukštyčių "pulkai" nuolat pasipildo, taip kad bendroje sudėtyje šie vienetai bene skaitlingiausi. Čia, žinoma, nuopelnas daugiausiai jaunų tėvų, kurie savo jaunimą veža į sveikas net iš gana tolimų vietovių. Tai geras ženklas lietuviškai visuomenei, jos patvarumui.

30 metų veiklos minėjimas susidėjo iš dviejų dalių. Šeštadienį, spalio 17 d. parapijos salėje buvo balius ir vakaronė. Judri skautėlių veikėja Vanda Zelenienė, sutelkusi būrį sumanių šeiminių vyresniųjų skautėlių, paruošė gausias vaišes. Sekė vakaronė, kurią moderavo s. Mantvydas Prišmantas ir Violeta Gedgaudienė. Pobūvio dalyviai, (arti poros šimtų jaunimo rėmėjų), daugiau kaip dvi valandas buvo skaidrėmis ir filmų vedžiojami po 30 metų Los Angeles skautų veiklos barus. Daugelis čia atpažino savo veidus (kokie jie buvo prieš 30 metų), kiti jau net turėjo sunkumų save pripažinti. Filmo darbo specialistas Povilas Jasiukonis parodė jo paruoštą filmą iš losangeliečių skautų stovyklavimo ir kitų jų veikla susijusių įvykių. Losangeliečiai skautai

užsipelno įvertinimo, kad jų tarpe atsirado su platesne iniciatyva ir ryžtu žmonių, kurie maždaug šimto mylių atstume nuo Los Angeles miesto, kalnuose (7000 pėdų aukštumoje), įsigijo 12 akrų brandaus pušyno, ir ten įrengė stovyklavietę. Ši skautų stovyklavietė yra vienišė JAV, kurių žemė, miškas, pastatai ir įvairūs įrenginiai yra pilnoje lietuvių skautų nuosavybėje.

Sukaktuvinis minėjimas buvo tęsiamas sekmaadienį pamaldomis, kuriose dalyvavo uniformuoti skautai su vėliavomis ir iškilminga sveiga. Iškilmos padidino iš Chicago atvykę svečiai, atstovaujantys vyriausią lietuviškosios skautijos vadovybę: LSS Tarybos pirmininkas Sigitas Miknaitis ir ponis, Seserijos vyriausias skautininkas Irena Kerelienė ir jos vyras. Brolijos vyriausias skautininkas Vytautas Vidugiris yra losangelietis.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, minėti svečiai. Gauta daug sveikinimų raštų. Buvo paskelbti skautų pakėlimai ir aukštesnių laipenių, apdovanojimų garbės ženklais ir kt. Taip pat skautų orgjos aukščiausiu garbės žyminiu - Geležinio Vilko ordenu buvo apdovanotas Pranas Pakalniškis, daug nusipelnęs lietuviškai skautijai. Iškilmingoji sveiga buvo baigta laužu ir pakartojimu filmos iš skautų veiklos.

J. K-nis

ŠAULIŲ VEIKLOJE

Sekmaadienį, rugsėjo 27 d. "Trakų" svetainėje įvyko eilinis Juozo Daumanto šaulių kuopos susirinkimas. Buvo aptarti kuopos reikalai, jos veikla. Nutarta šiemet vėl rengti bendrą šaulių kūčias ir tradicinį pavasario balių. Tokie renginiai reikalauja daug darbo ir pastangų ypač iš esančių šaulių. Tačiau tai yra mūsų veiklos dalis, todėl nėra kito pasirinkimo. Kuopos išdalininkas J. Avizienis perskaitė balius ir gegužinės pajamų apyskaitą. Abu renginiai gerai pasisekė ir davė pelno. Išdalininkas prašė neatšilikti ir susimokėti nario mokesčių, tai ypač svarbu šiais metais, nes nuo to priklausys

kiek mes galėsime siūsti atstovų į kitais metais vyksiantį Lietuvos Šaulių sąjungos tremtyje suvažiavimą, Chicagoje. Perskaitytas visuotinio susirinkimo, (įvykusio vasario 22 d.) protokolai. Kuopos pirmininkas J. Ruokis pasveikino brolių šaulių Juozą Bagdžių atvykusį iš Chicago ir susirinkime dalyvavusį svečio teisėmis. Svečias palinkėjo Los Angeles šauliams sėkmės, drausmės ir vienybės. Po sunkios operacijos susirinkime dalyvavo sveikstantis garbės šaulys Kazys Karuža, kuris taip pat buvo pasveikintas. Naujais nariais į kuopą prisiūnė dr. Vincas Bartuška, žurnalistas Alfonsas Giedraitis, Rūta Giedraitienė, Salomeja Juskaite - Nysys, Elena Markienė ir Stasys Narkus. Vienas nepriimtas ir vienas šaulys pašalintas, perskaitytas susirinkimo pašalinimo priežastis.

Kuopos pirmininkas pranešė apie knygų platinimo eigą. Šaulio Algirdo Budrecko eilėraščių rinkinio "Ant Tėvynės Aukuro" susirinkime užsisakė kelias knygas. Anatolijaus Kairio "Po Damoklo Kardu" užpirta platinimui 10 knygų ir J. Gliados "Agonija" užsakytą 10 knygų. Susirinkimui pirmininkavo J. Ruokis, sekretoriavo A. Giedraitis.

PAGERBTA ONA RAZUTINĖ

Juozo Daumanto šaulių kuopos šaulė sesė Ona Razutienė šeštadienį spalio 3 d. parapijos salėje buvo iškilmingai pagerbta dėl savo 50 metų visuomeninės veiklos, (kaip jaunimo auklėtoja, mokytoja ir ansamblio "Spindulys" vadovė). Dar Lietuvoje pradėjo mokyti, mokė jaunimą šokti ir dainuoti, yra ilgametė šaulė. Tauragėje buvo šaulių moterų būrio sporto vadovė, apdovanota keliais ženklais ir šaulių medaliais.

Pagerbimą pravedė Rimtautas Dabys, LB Vakarų Apygardos pirmininkas. Pagerbimą rengė Danguolė Vizgirdienė, Los Angeles LB apylinkės pirmininkė. Buvo leista tarti žodį tik tų organizacijų atstovams, kurioms O. Razutienė dabar priklauso. Dėl laiko stokos sveikinimai raštu buvo tik paminėti. Pradžioje biografinių žinių pateikė Adelė Bajalienė, kuri kartu augo su Onute Dapkute, lankė pradžios mokyklą ir atskleidė, kaip Ona Razutienė į Los Angeles miestą. Kompozitorė Giedrė Gudauskienė savo žodyje pasakė, kad tvarkyti vaikus yra daug sunkiau negu komponuoti. Balfo vardu kalbėjo Vladas Pažirba, ALTO vardu Feliksas Masaitis. Ilgesniame žodyje Ignas Medžiukas, lituanistiniu mokyklų Vakaruose inspektorius pasveikino sukaktuvininę ir priminė, kad labai svarbu tiesiti tiltus per jaunimą į Lietuvos ateitį. Sveikino garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Šaulių kuopos pirmininkas Juozas Ruokis, sveikino sesę Oną Razutienę Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopos vardu, taip pat perdavė visos šaulių sąjungos tremtyje pirmininko Karolio Milkovaičio sveikinimą, pranešdamas, kad O. Razutienė dirba gražų darbą Lietuvos labui yra apdovanojama šaulių Padėkos Lakštu, kuris artimiausioje ateityje jai bus įteiktas. Idomią kalbėjo Šv. Kazimiero klebonas prel. J. Kučingis, jau daugiau 30 metų įvairioje veikloje susiduręs su O. Razutienė.

Atsakydama visiems ją sveikinusioms, Ona Razutienė padėkojo, palygindama Lietuvą su medžiu, kuris turi penkias pagrindines šakas; kad tas medis klestėtų turi duoti daug žiedų ir vaisių mūsų jaunimo. "Neužtenka jaunimui tik šokti ir dainuoti, reikia taip pat ir lietuviškai kalbėti", užbaigė Ona Razutienė.

Dalyvis

ATEITININKAI

(Atkelta iš 3 psl.)

Jo nuomone, "Ateities" kongreso užbaigimo Mišios būtų geriau vykusios Jaunimo centro didžiojoje salėje, kur vyko visi kongreso darbai, ir galėjo būti daugiau laiko skiriama "Ateities" ir ateitininkų apžvalginėms paskaitoms.

Alinos Skrupekelienės tema buvo "Kongreso išdavas ir Chicago sendraugių veikla". Prieš pradėdama, ji trumpai pasidalino savo nuomonėmis bei pastabomis apie kongresą: kongresas pasisekė, temos aktualios, tik kongreso dalyviai nelabai pasiruošę. Prelegentai pasiūlė svarių svarstytinų, diskutotinių mintų, bet dalyviai, nors ir skaitė kongreso temas, skelbtas spaudoje, atrodė, iš bent sendraugių būryje (ne)vykusių diskusijų, toms temoms nebuvo iš anksto pasvarstę, pagalvoję, pasiruošę. Būtų buvę geriau, jei prelegentai būtų padalinę iš anksto atspausdintas savo temų santraukas ar apybraižas. Gal tai būtų palengvinę laikytis temos po paskaitų vykusiose diskusijose.

A. Skrupekelienė pateikė ilgą sąrašą minčių skyriaus veiklai, kurias, ji atsiėmė iš kongreso. Ji jas supaprastino penkiomis paskaitų sritimis. Organizacinę sritį šiuos pasiūlymus gal lengviausia apibūdinti žodžiu "susidėkoti". Daug veiklos duplikavimų galima išvengti, tarantis su kitų ateitininkų vienetų valdybomis. Religinę sritį paminėjo faktą, kad daugelis skyriaus narių rengia kolektyvą, Šv. Rašto būrelis ir susikaupti dienas, bet ne sendraugių vardu. Katalikiškumo principas įpareigoja visus sendraugius dėti pastangas šiuose renginiuose dalyvauti ir iš jų gauti dvasinį jėgų. Tautinio dvasininko apima pagrindinės spaudos skaitymą, platinimą ir siuntinių siuntimo organizavimą. Kultūrinę sritį, šalia nusistovėjusių tradicijų, steiginių knygų būreliai ir ypač pašnekesiai temomis iš Maccino naujos knygos "Ašmuo ir istorija".

Susirinkimo dalyviai iškėlė idomų minčių diskusinėms temoms susirinkimams ir keli nariai pareiškė savo nuomones esamaisiais dabartinės veiklos klausimais.

Diskusijas tačiau atėjo laikas užbaigti, nes buvo laikas valdybos pareiškimo metų pranešimams. Iš pirmininko Juozo Baužio pranešimo galima suvesti tokią statistiką: praėjusiais metais įvyko 3 skyriaus susirinkimai, 3 skyriaus renginiai, 5 renginiai kartu su kitais vienetais ir 4 valdybos posėdžiai. Tokioji lietuviškoji apylinkė kaip Chicago, kur skyriaus veikla konkuruoja su

"Draugo" skaitytojai žino apie įvykusią Bonnoje "taikos" demonstraciją, kurioje dalyvavo beveik 200 tūkstančių asmenų. Į šandieninę Vokietijos sostinę juos atvežė 3 tūkst. autobusų, 41 specialus traukinys. Kiti važiuavo dviračiais, automašinomis ir pan. Nežiūrint, kad ši demonstracija jau praėjo, idomu būtų išgirsti ir apie jos užkulius, kadangi aukšto sovietų slapstosios policijos atbėglio Vakarų Vokietijoje tvirtinimu, šios demonstracijos siūlai veda į Maskvą. Pasikalbėjime su Vakarų Vokietijos radiofono atstovu, buv. Sov. S-gos slapstosios policijos majoras Stasys Levčenko (jam priklausė "taikos" demonstracijų organizavimas Vakarų pasaulyje) pareiškė, kad vienu pagrindiniu Sov. S-gos uždaviniu yra organizavimas tokių taikos sąjūdžių — demonstracijų, kadangi jomis užmigdomi gyventojai, nematydami Maskvos ginklavimosi. Tam tikslui yra įsteigtas specialus pasaulio taikos komitetas, kuriame randami vadovaujantys pozicijose trys slapstosios policijos atstovai. Jie važinėja ir užsienius, verbuodami paskirose valstybėse įtakingus asmenis, kurie bėsis pradedant dirbti Sov. S-gos siekiams. Tame darbe vakarų pasaulyje padeda legaliai veikiančios komunistų partijos. Štai didžiausias dienraštis "Bild" (jo tiražas daugiau vieno milijono) pranešė, kad Vokietijos komunistų partijos atstovai siūlė Bonnos krautuvų savininkams nusipirkti po 50 pf. jų pasirašytus atsisaukimus, išskabinant juos languose. Girdi, tai pigiau už išmuštus stiklus ar langų užkalimui lentas.

Ar daug antiamerikonizmo demonstracijose matėsi? Sunku pasakyti, kadangi televizija labai trumpai rodė šį spalio mėn. 10 d. įvykį. Tačiau sprendžiant iš laikraščių daugybę kitų renginių, tai puiki veikla. Išdinioko inž. Pabedinko pranešimas parodė, kad nario mokesčių susimokančių narių skaičius auga. Šimet, iš 251 narių, susimokėjo net 30%. Valdybai, išbuvusiai pareigose net trejus metus, nariai padėjo plogimui.

Kadangi valdybai nepasisekė surasti kandidatų naujai valdybai iš anksto, buvo problema savanorių. Dr. Artūras Liulevičius sutiko sudaryti naują valdybą artimoje ateityje. Juozui Baužiui padarius dar porą pranešimų, susirinkimas užsibaigė, ir daugelis narių išskubėjo į Los Angeles dramos sambūrio Škėmos "Živilės" spektaklį.

Koresp.

DEMONSTRACIJA VOKIETIJOJE

KAZYS BARONAS
Mūsų bendradarbis
Europoje

korespondentų straipsnių, daug antiamerikonizmo joje nebuvo. Tik kaukė užsidėgė savo veidus šaukė: „Siųskite jankius mirčiai“, „Vakar Hirošima — rytoj Eurošima“.

Atrodo, kad Vokietijos kancleris stipriai pergyveno šį įvykį, juo labiau, kad jo partijos prezidento narys buvo pagrindiniu kalbėtoju. Ilgos darbo valandos taip pat prisidėjo prie širdies ligos, tad jau dabar kalbama apie kanclerio ipėdinį. Rimčiausiu kandidatu

minimas buv. teisingumo ministras dr. Vogel, kadangi krašto aps. min. Apel nėra populiarus kairiajame sparne, o finansų min. Matthieler pats serga širdies liga. Socialistų partija rimtai susirūpinusi kanclerio vieta, kadangi pasiūlymus H. Šmidtui, vargu ar ji laimėtų rinkimus. Ir pabėgė — linksma žinutė: garsoji lengvo žanro dainininkė Liza Valaitytė, ryšium su pasaulio futbolo pirmenybėm Ispanijoje, kartu su daininininke Schanzo įdainuos plokštelę „Buenas dias Espana“. Muziką jau baigia rašyti garsus Vokietijos šlagerių kompozitorius E. R. Siegel. Plokštelės tiražas — 1 milijonas.

Specialios
Kalėdos—Nauji Metai
PRALEISKITE ŠVENTES LIETUVOJE

1982 M. KELIONĖMS DABAR REGISTRUOTIS

Zemės kelias, pilna kaina nuo tik \$424.00* plus žemės kaina oro skridimas į LIETUVĄ. Vertinga proga, daug išvykimo datų.

NEMOKAMAI BROŠIURA

JONAS ADOMENAS

ORBITAIR INT. LTD.

20 East 46th St. New York, N.Y. 10017

TEL. 212-986-1500

*Po du asmenys kambary. Yra 10—12 dienų kelionių nuo \$424.00 iki \$705.00 tik žemės keliais.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidara šokiadieniais nuo 5 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdiai. Du-lintuvali. Įmetamieji vamzdžiai ir M-ti patalysimai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

Come to where
THE FUN NEVER SETSWeekend Package
for Two \$139

Enjoy three days and two nights at the world-famous Arlington Hotel. The weekend package for two includes \$30 worth of FREE food and beverages, and FREE hot thermic baths and massages for two. No room charge for children 18 and under when accompanied by parents.

It's a world of fun with tennis, golf, horseback riding, sailing, swimming and a whole lot more, so make reservations now by calling 1-623-7771 in state or 1-800-643-1502 out of state.

THE ARLINGTON

Hot Springs National Park, Arkansas

OI, TIE AUKOTOJAI!

Bendruomeninis feljetonas

Vytautas A. Dambrava

Paskutinė tautos šventė buvo nepaprastas įvykis Jorūno gyvenime. Pasitaikė toks geras kalbėtojas, kad jis Jorūną suko ant piršto, kaip tik norėjo, jis tiesiog pulsavo kalbėtojo žodžiais. Tai, sėdantis iš praetis stiprybės, jautėsi lyg Vyčio raitelis ant balto žirgo, tai nuo pykčio pavirgėji kūrė plyšio širdis, kaip sūris maišas, neislaikydamos išrūgų. Priminus mūšio brolių kovas, Jorūnė veidu ašaros plaukė, kaip dvi Mississippi upės, kad net žmona dukart ignybo, prašydama gėdytis žmoniu. Ir kai kalbėtojas trenkė kumščiu į podiumą, užtikrinamas, kad įteiktis lietuviai aukos, Lietuva nepažūsi — nepateiktis, tas kumštis atsikūlė ne tik į Jorūno širdį, bet ir prie jos prisiglaudusią šiltą versuko odos piniūnę. Lyg žaibu ji nutrenkė iš vidaus einąs kažkoks paslaptinis balsas:

— Vais Jorūnai, baigta, šlius. Esi tautos karys — nebūk tokias latras. Rodyk kitiems pavyzdį. Aukok! Aukok! Tepajunta priešas atsargos kapitono Jorūno dvasil!

Būgūs minėjimą, jis prie baro garsiai atkartojo švęstą didįjį pasiryžimą, ir keli įkaitę vyrai iš anksto sugiedojo „Ilgiausių metų“, nes jo gimtadienis buvo dar už poros mėnesių. Bendruomenės narys Jurgis Šnipelis tekinas nubėgo pas valdybos pirmininką ir jam pakūžėjo, jog kolonijoje dalykai rimti, čia pat prisiekdamas, kad pirmininkas bus perinktas, nežiūrint dr. Niuko opozicijos.

Pirmininkas Darius Planys bematant atsirado pėsčias.

— Jorūni tikrai paspausti jūsų ranka, — kone paslaptingai tarė Jorūnui.

Spaudė ranką, žiūrėdamas į akis ilgiau, negu paprastai yra priimta, lyg jam sakytų:

— Tai vyrai, Jorūnai!

Po to dėjo deln per petį, dar kartą užtikrinamas, kad Jorūnas yra vyras pat kaktv.

Mūsų būsimasis didvyris čia pat pakvietė Planį po savaitės aplankyti jį namuose — „stambios aukos reikalai“ — taip pažodžiui ir pasakė. Kunigui patatikiūti, kitame salės gale bematant buvo suorganizuota speciali delegacija, pakviesti ir pagonė Sladzialūptė, jau spėjusią pagarsėti savo gracija.

Išsikirstyta namo visiškai įteiktinus, jog tėvynė bus greičiau išlaisvinta, negu daugelis mano.

Čia bus namo, žmona buvo be aplo. Po vakarienes Jorūnai paklausė:

— Tai kiek gi žadėjai duoti?

— Sumos nesakiau, — atsakė Jorūnas, — bet ši kartą aš ne duosiu, o stacijas trenksiu, kad net Pasaulio Lietuvių Bendromenė sudėbės. Būtinis sekasi, pinigų yra, ką aš darysiu su tais sklypais, namais ir akcijom — užteks visoms. Mariū, — draugė bėgė bėgė kreipėsi į savo žmoną, — vienas dalykas, kuris man tikrai sekasi, yra biznis. Ir atsargos generolas Ordentas šventėje sakė, kad kariuomenėje tarnavę turi natūralią būtiną gyslelę.

Savo generolas taip pat sakė, kad lietuviai turi būti pinigūs protiniai, o ne kvailai, — užpėlė švęstą vandeniu žmona. — Prikišo tau prenumeratę Bruktienę — tu ne nepaklausėi, kur yra laikraštis; kalėdoja kunigas — jam irgi nori pasirodyti, nors į bažnyčią neini; kiekvienoj šventėj vis po dešimtinę ar dvidešimtinę įmeti. O kai Sladzialūptė aukos rinko, tu begėdiškai penkias dešimtis, ir jos dešimtį įkišai. Kokias gėdas! Tu, milijonierai, ne savo girtuoklius rinki, o apie šeimos ateitį nori karta pagalkoti. Žinoma, tau nė į galvą neatėjo, kad vaikai gali apiplyšti vaikščioti.

— Vaikšto apiplyšę, nes dabar mada, — pyktelę aktyv Jorūnas. — Dabar vaikai tyčia kelnes drąsok, kad mandriau atrodytų. Vaikystėj tėvas — mums diržų lopydavo užpakalį, kai grįždavom namo apdrąskytom kelnėm.

— Po dvidešies paūzos, lyg ką atsiminė, rimtai pridūrė:

— Nežmirk, Mariū, ką sakė daktaras Pergalėnėj, kalbėdamas apie Amerikos milijonierius Carnegies. Aš dar dabar girdžiu Carnegio žodžius jo mirties patale: „Mirti turtingam yra gėda, o palikti pinigų vaikams — nusikalėjimas“. Nu-ei-kai-ti-mas, — pasikiepiant pabrėžė Jorūnas. — Atsimeni, kaip visi plojo?

— Beprotis iš bepročio mokesi — sveikinū! — atkrito žmona. — Ne kvailių kalbos, o tavo visiškas neapipinimas vaikais yra nusikalėjimas. Nu-ei-kai-ti-mas — piktą toną pamėgdžiodama išskipamavo. — Apie save aš geriau nekalbėsiu. Kada tu man kokį suklelę nupirkai? Jei galėtum, tu mane badu marintum. O, Dieve, kokie tie vyrai yra beirdžiai, — sudejavo, keldama akis į lubas, lyg pradėdama verti.

— Nėpykdyk mane su savo suklelėm, kai pajūry stovi namas, kurį aš tavo vardu pats nežinau kokiam biesui nupirkau. O Mercedes Benz?

— Tai susimildamas nekalk apie savo „benč“ — jau su tikrom ašarom atsiūkio Mariū. — Tavo vestinė gražė dėl sekretorės — todėl man tą pralaukę mašiną nupirkai. Sekretorė tau kavutė virš, pyragėlius kept, vardadieniui gelos siuntė, o tu aš, kėlai ir meliai mirkėjai. Kol gyva būsiu, neapmąstai, ką man sekretorė sakė, kada aš pati į ją febriko išgrūdau. Sakė: „Pasikubinkit, ponai, — padėkoti vyrai už naują Mercedes, galite nusipirkti vieną gražią dieną kita moteris tau padėkoti, nusinešdama vyra“. Koks nacha-a-l-i-ka! U-hu-hu...

— Ir vėl ta sena būta-nebūta istorija, — piktas desperacijos kalbėjo Jorūnas. — Kad jus per-

kūnas, jus, moteris! Pradėjo apie auką lietuviams, o dabar nervai jau orbitoj. Tu visados kišiesi į mano reikalus ir, atvirai kalbant, tik binzį gadini. Aš tau dar kartą rimtai sakau: susitupė! (Čia Jorūnas pagrasino pirštu) — Esi atsargos karininkas ir vieną dieną aš su tavimi kariškai pasielgsiu.

Mariū užtrenkė duris.

Naktį Jorūnas sapnavo vėlinius. Atbudo prakaitė išmirkęs. Šalia kitoje lovoje murkė Mariū su plaukais, susuktas į „zrazus“, su dar iš vakaro blizgančiu nuo kremo veidu, vata ausyse ir juoda kauke ant akių. Prisiminė vakarykštį pasikalbėjimą, ir jo veidą užpėlė kraujas.

— Aukosi, — maudamas kelnes galvojo Jorūnas. — Aukosi, narsu ir iš sprogi.

Skutantis barzdą, jo veidas surimėjo ir kaip Napoleonas prieš žygi į Maskvą, savęs veidrody pusegariai paklausė:

— Klausimas tik — kiek?

Bendruomenės apylinkės susirinkimas buvo įpusėjęs. Svarbiausias darbotvarkės punktas buvo pačiam diskusijų įkurti. Pirmininkas Planys tildė poėdininkus:

— Ramybės, prašau tvarkos! Aišku, kad visiems aišku. Ir aišku, kad tuo atveju mes turime tik džiaugtis, turime pona Jorūną ne juokais sveikinti, nes tokia auką yra aiškiai monumentalai. Ponas Jeronimas, dar kartą patikrinkite apie jį turėtą pasikalbėjimą, — kreipėsi į iždininką Litą.

— Pone pirmininke, gerbiami valdybos nariai! Kartojant pona Šnipelio žodžius, ponia Bruktienė girdėjusi iš pono Kotelio — o ponas Kotelis yra patikimas tautietis, kuris faktų iš piroto netauso — kad pona Jorūno planas yra padovanoti Bendruomenei namus miesto pakrašty — tą didelę senos statybos vilą, kur turėtų būti kiek galima greičiau įsteigti Lietuvių namai. Šia auką jis nori būti atsimenamas kaip kolonijos rėmėjas ir geradaris.

— Verta ir teisinga, — prefekcijos žodžiais atsiliepė kunigas Mandagynas. — Jaunimas jau nuo seniai ieško vietos prisiglausti — negi žydai juos, vane, priglaus. Ir skaityklai galima būtų įrengti, jeigu, vane, surastume skaitytojų, o kelis kambarius kinojoms, ar, vane, judinamom durim sujungus, galėtume, taigi vane, turėti nemažą salę pamaldom ir dargi minėjimams.

— Pone architektė, — egzektuavo tonu pirmininkas krepisė ir architektą Žabli, kuris buvo specialiai pakviestas į šį posėdį, kaip ekspertas, ar toks kambarių sujungimas techniškai būtų įmanomas?

Žablys lėtai patraukė tris cigaretės dūmus, vieną jų išpušdamas per nosį, pasikasė uodo įkasta blaudžą ir, atleides kaktos raukšlės, lyg nenorom pasakė:

— Viskas įmanoma.

Praėjo lygiai savaitė, ir delegacija blizgėjo švęstoj, sėdama į Planio automobilį vykti pas Jorūną „stambios aukos reikalui“, kaip jis pats įakmiais buvo pabrėžęs. Vyrai tarpe panelė Saldzialūptė atrodė kaip nusirpusi vytnia.

Mandagumo dėlei pirmininkas išauko telefono numerį pranešti, kad delegacija jau išvykta.

Kitame telefono gale kažkas pakėlė ragelį.

— Kalba Planys. Galia kalbėti su pona Jorūnu? (Ilgą pauzą). Kada? Kur? — nustebeš du kart klausė. — Meksikon? Ir, sakote, į Kanadą — atostogų? Sakote, ponas Jorūnas paliko laisvą?.. Sakote, rugpjūčio pabaigą?.. Sakote už mėnesio?..

Nedelsiant buvo suauktas nepaprastas valdybos posėdis, kuriame pirmininkas Planys perskaitė Jorūno laiška. Jame mandagiai buvo paaiškinta, jog Jorūnas su žmona turi skubiai įvykti „asmeniškais reikalais poilsui“. Grįžtias gimtadienį ir ta proga kvietė Planį ir jo parinktus dar tris ar keturis tautiečius atvykti pas jį drauge

Neužmirk, Mariū, ką sakė daktaras Pergalėnėj, kalbėdamas apie Amerikos milijonierius Carnegies. Aš dar dabar girdžiu Carnegio žodžius jo mirties patale: „Mirti turtingam yra gėda, o palikti pinigų vaikams — nusikalėjimas“. Nu-ei-kai-ti-mas, — pasikiepiant pabrėžė Jorūnas. — Atsimeni, kaip visi plojo?

— Beprotis iš bepročio mokesi — sveikinū! — atkrito žmona. — Ne kvailių kalbos, o tavo visiškas neapipinimas vaikais yra nusikalėjimas. Nu-ei-kai-ti-mas — piktą toną pamėgdžiodama išskipamavo. — Apie save aš geriau nekalbėsiu. Kada tu man kokį suklelę nupirkai? Jei galėtum, tu mane badu marintum. O, Dieve, kokie tie vyrai yra beirdžiai, — sudejavo, keldama akis į lubas, lyg pradėdama verti.

— Nėpykdyk mane su savo suklelėm, kai pajūry stovi namas, kurį aš tavo vardu pats nežinau kokiam biesui nupirkau. O Mercedes Benz?

— Tai susimildamas nekalk apie savo „benč“ — jau su tikrom ašarom atsiūkio Mariū. — Tavo vestinė gražė dėl sekretorės — todėl man tą pralaukę mašiną nupirkai. Sekretorė tau kavutė virš, pyragėlius kept, vardadieniui gelos siuntė, o tu aš, kėlai ir meliai mirkėjai. Kol gyva būsiu, neapmąstai, ką man sekretorė sakė, kada aš pati į ją febriko išgrūdau. Sakė: „Pasikubinkit, ponai, — padėkoti vyrai už naują Mercedes, galite nusipirkti vieną gražią dieną kita moteris tau padėkoti, nusinešdama vyra“. Koks nacha-a-l-i-ka! U-hu-hu...

— Ir vėl ta sena būta-nebūta istorija, — piktas desperacijos kalbėjo Jorūnas. — Kad jus per-

A. Dargis

Socialite I

švęsti su kaktį ir ta proga „pasikalbėti einamaisiais reikalais“ — taip laisvė buvo parašyta.

Niekas nesigilino, ką reikė laisvė frazė: „akubiai išvykti asmeniškais reikalais — poilsui“. Šios frazės mįslė galėjo išnarplioti tik pats Jorūnas — prie progos, gal prie stiklėjo.

Laiskas gimė naujas diskusijas ir siūlymus. Svarstius ir persvarstius, visi nutarė likimą imti už ragų. Ypač jiems patiko pirmininko žodžiai:

— Kalkime geležį, kol ji karšta.

Konkrečiai kalbant, valdyba vienbalsiai priėmė gūdriam pirmininko siūlymą — ruošti pagarbimą Jorūno gimtadienio progą. Tikslas labai aiškus: gauti žadėtąjį namą — Jorūno pažadėtą auką — ir jame įsteigti Lietuvių centrą. Visi priėmė pirmininko pasiūlytą strategiją: pirmininkas Planys atidarys iškilmingą pagerbimo aktą, įvadė paaiškindamas tai, ką visi jau ir taip žinos; klebonas savo žody pabrėžs savų patalpų svarbą tautybės ir religijos išlaikymui (ar ką nors panašaus). Po to Jorūnui bus įteiktas diplomats už paramą Bendruomenei, o Jorūnas ta proga tars žodį ir pasakels savo dovaną Bendruomenei. Po to — trikart valio, „Ilgiausių metų“, muzika, pirmininkas išveda ponia Jorūnienę pirmam valsui ir taip toliau.

— Planas, vane, yra tiesiog tobulas, — tarė kunigas Mandagynas. — Sveikinū! Kas puiku, svarbu, vane, visuomet gerai.

— Perfecto, — atsakė pirmininkas. Šį svetimą žodį jis visuomet naudojo, arba pabrėždamas, kad diskusijos tuo klausimu yra baigtos, arba reikėdamos savo pasitenkinimą. Šį kartą žodis buvo panaudotas abiems dalykams iš karto.

Niekas neabejojo, kad Bendruomenės paleistoj strela pasieks versuko odos taikinį, besibildantį prie Jorūno širdies.

Skaitytojas neturi kelti sau abejonių, kad Jorūnų skubus išvažiavimas „asmeniškais reikalais... poilsui“ galėjo reikšti, kad jis pakeitė savo nusistatymą aukos reikalu. Jorūnas — atsargos karys; žinojo, kad, iškelęs karda, negali jo be garbės nuleisti.

Patikėkite, Jorūnai, grįžo namo pagal planą, ir Jorūnas dalyvavo pagerbime (žmona po kelionės buvo pervargusi, o abu vaikai turėjo kažkur kažkokias sporto pratybas). Iškilmingas aktas paskaitos pavyko, o Jorūnas savo žody pasakė, kad Lietuva dar nėra laisva. Tai žinoma, buvo šventa teisybė. Savaimis aišku, pirmininkas Planys negalėjo ponia Jorūnienės išvesti pirmam valsui, nes jos pagerbime nebuvo, bet skubi Planio orientacija išgelbėjo padėtį: pirmasis šokis buvo pakeistas į Kauno laikų fokstrotą. Išgirdęs „Ony, einam su manim pašokti, leik man karštai priglaust tave...“, Jorūnas, nė neraginamas, griebe Saldzialūptę už juosmens ir smagiai nuslydo per salę.

Viskas pračina. Pradžioje Jorūno pagerbimas, išiepagirtojo galvos. Tik moters dar dvi savaites sėdėjo prie telefonų, nebaigdamas kalbų, šnekų ir komentarų, stūdomų ir saldinamų dviem įprastais jautukais: ach, ponai, ir och, ponai. Daugiausia buvo kalbama apie Jorūno auką. Ne, ne — jūsi klystate — auką buvo įteikta pagal planą. Vienintelis mažas nesklaidumas buvo tai, kad Jorūnas nerado užlijuoto voko toje kišenėje, į kurią jis manė įdėjęs. Nesvarbu, rado kitoje. Žinoma, jei kas įteikia užlijuotą voką — neieskok jame namų, savų ar svetimų, bus čėkis. Čėkis ir buvo.

Valdybos nariai vėl posėdžiavo. Šį kartą jie svarstė ruoštojo pagerbimo balansą, kuriame Jorūno čėkis turėjo savo vietą ir svarbą.

Poėdininkų veidai buvo rimti, o valdybos narys Vargšelis į posėdį atvyko su juodu švarku ir juodu kaklaraiščiu, taigi formaliai.

— Ar pakasynom atvažiuoti? — paklausė Vargšelio sekretorius Baublys. — O gal auką duosi?

Valdybos narys Vargšelis, pravardžiuojamas penktąja padanga, įtraukė kaklą, nė žodžio nesaikydamas.

Kaip visuomet, iždininko finansinė apyaka buvo labai išsami. Valgiams tiek (įkaitant ir atvežimą iš kaimo asnuoniokios vištų, kurias veltui nupėdė jaunimas), gėrimams tiek, graviruotai liuksinei diplom lentelei — šitiek, rauginai agurkai ir kopūstai — tiek, salės nuoma (su nuolaida) tiek, gėlėms, muzikai, salės iššalavimui — tiek ir tie, asnuoni sudaugyti stiklai ir alktinė per apėrikimą išmūstas langas — tiek. Surinkta už par-

duotus bilietus tiek, Jorūno auka šitiek, išleista iš viso šitiek, trūksta tiek.

Trūksta. Visi žinojo, kad trūksta, bet klausydami netikėjo.

Viešpatavo tylą. Net ir bitinas nustojo palubėj dūkęs.

Sekretorius Baublys pirmas nutraukė tylą, simboliškai nusispjaudamas.

Iš lėto prabilo vicepirmininkas profesorius Svarstis:

— Taip jau yra. Kalba faktai. Bet, broliai, lietuvis niekad nenusimena. Kartais pasitaiko ir taip, tai ginčų nepradėkim ir kaltę neieskokim. Ar ne daugiau kentėjom, kai bėgom iš Lietuvos? Dviejų šimtų čėkis — irgi auką, nors jis diplom lenteles graviruoto teksto išlaidų šį kartą ir nepadengė. Principas daryti gerai, jeigu ką darai, yra teisingas, nors jis nebūtinai reikšia pasiekimą ar pelną. Mums gal bus kiek sunkiau atsakyti į tautiečių prieklaubtus, kodėl Jorūnai indėnų fondui Meksikoje penkis tūkstančius padovanojo. Bus ir tokių, kurie klaus, kodėl ne atvirščiai: du šimtai jiems, tiems indėnams, o penki tūkstančiai mums. Niekas neginčyos, kad saviems irgi reikia, bet kas gi plėš žmogų iš kišenės, jei pats nenori duoti. Del tos Lietuvių centro misterijos — tai juo greičiau visa užmiršime, juo bus geriau.

Sekretorius Baublys klausėsi profesoriaus, raudamas, kaip verdamas vėžys. Pagaliau nebeišlaikė.

— Profesoriau, savo žodžiais jūs gal ir nurašinėte save, bet ne mane. Klebono nėra, tai drašiai pasakysiu, ką aš galvoju: Jorūnas neturėtų būti lietuviškose kapinėse laidojamas.

Toks didelis buvo jo pasipiktinimas.

— Gal dar ateityje kiek duos, — liūdmu balsu gūdė valdybos narys Vargšelis. — Velnio akį, — kirtė Baublys. — Kreivi mūsų milžinai, kad juos kur velniai — čia yra visos dalykas.

Pirmininkas pradėjo nervingai stusenti krūmphiai į stalą.

— Ramybės! Tvarkos! — reikalavo jis. Pamaži visi aptilo.

— Tautiečiai, ai esu asmeniškai paliestas, galėčiau sakyti — net asmeniškai įžeistas, — kalbėjo pirmininkas Planys. — Visi širdy jaučiame, kad Jorūnai pasielgė taip, kad aš geriau tinkamo žodžio nepavardėsiu. Aš siūliu organizuoti parengimą (ir jis puikiai pavyko), aš slapta siunčiamą šnipą pas Jorūną zvonduoti dirvą lietuvių namų dovanos klausimui ir aš, kaip tikras asilas, pats alaus dėžes tempiu Jorūno pagerbimui. Auką Meksikos indėnams tik labiau išryškina faktą, kad Jorūnas svarbu tas, kas mums yra ne svarbu.

Pirmininko veidas staiga surimėjo. Apžvelgęs kiekvieną valdybos narį, lyg seržantas kariuomenės patikrinimo metu, Planys stipriai atsisuko į kiek patatytą balsu didesniai įspūdžiui prabilo taip:

A. Dargis

Klounas

— Tautiečiai, tai pamoka. Geriau galima pasitikti arabų ar žydų, kaip savų žmogumi. Tautiečiai! — kone nurydamas pasakutinį skiemenį, tęsė Planys, — aš nutariau nuostolius padengti iš savo kišenės. Tėbūne man pamoka taip nepasitiktė savaisi. Atvirai kalbant, aš su dideliu malonumu grąžinčiau ir Jorūno dviejų šimtų čėkį, tą vadinamą auką, už progą duoti Jorūnui lietuviškų batų ten, kur jo kojos dygsta (dovanokite man už teisingą vulgarų žodį). Labai teisingai anksčiau pastebėjo ponas profesorius: „Daugelis mūsų tautiečių siekia garbės, kurios jie nėra verti“. Aš tik labai norėčiau, kad Jorūnas dalyvautų visuotiniame susirinkime, kada bus skaitomas finansinis pranešimas. Noriu, kad jis iš gėdos sudegtų, judamas tautiečių šnairavimą ir girdėdamas jų ironiškas pastabas, kurių tikrai netrūks.

Kad didesnės baumės Jorūnui ir norint nebūti galima sugulvoti — buvo aišku, ir posėdininkai pradėjo ploti.

— Perfecto, — pasakė pirmininkas Vardys, baigdamas šį nelemtą darbotvarkės punktą.

Posėdžio įtampą nutraukė salen jakubėjęs kunigas Mandagynas. Atrodė visas sušilęs, su prakaitavęs, susijaudinęs — ne toks, kaip visada. Nepašalindamas balso (o jis visuomet mandagus), pakeltų balsu pradėjo:

— Broliai ir seserys! (seserų susirinkime nė nebuvo) — Broliai ir seserys, — pakartojo, ir jo balsas užtrūko, beieškant ir nesurandant nosinės per veidą ir kaklą žliaukiančiam prakaitui nušluostyti. Traukdamas nosinę, jis pabrėžė smulkius pinigų, ir visi šoko kunigui talkon jų rinkti.

Apstipvarkius, kunigas tęsė toliau:

— Grįžtu, vane, iš priemiesčio. Bėgte bėgau, kad nors į susirinkimo pabaigą, vane, suspėčiau. Eisiu, vane, iš karto prie dalyko esmės. Reikalas liečia Gerienę Teresę, dukterį Jono.

— Gal mirė? — nusigandusio balsu paklausė Vargšelis. — Kas atsitiko?

— Atsitiko, vane, tai atsitiko, tik ne tai, ką ponas Vargšelis galvojate. Teisybė, ji nėra, vane, stiprios sveikatos; gal dėl to ji mane skubiai, vane, ir išsikvietė, kad būčiau liudininku jos testamentu surašyme. Broliai ir seserys! — aiškiai rodydamas susijaudinimą ir keldamas rankas, tarėsi intonuosdamas „sursum corda“, — tęsė kunigas Mandagynas. — Gerienė paliko pusę turto lietuviams, taigi, vane, Bendruomenei.

Ištieso valdybos narių kaklai, girdėdami ir netikėdami savo ausimis.

— O kita pusė?

— Kitą pusę, brangūs broliai ir seserys, Gerienė paliko mūsų Motinai Bažnyčiai, taigi vane, jūsus senuko klebonėlio asmeniškai globali.

Kunigas Mandagynas rimtai susigraudino ir ašarotomis akimis ilgai šluostė naujai prilipusį prakaitą.

Valdyba tylėjo, o valdyba niekad netyli.

Tai kaipgi bus su jos vaikais ir anūkiais? — vėl nedrąsiai klausė „penktąjo padanga“? — Taip jau niekio jiems ir nepaliko?

— Taigi, vane vane, ir yra, kad nieko, — pavirtino senukas kunigas, pats stebėdamasis, kad taip galėtų būti. — Gerienė sakė, kad būtų gėda, vane, turta palikti vaikams, kai jie yra darbininkai ir patys yra labai gražiai apsiurpę. Duktė Vitutė prie manęs, vane, prašė, kad tik jai nieko nepalikytų ir kad visų vardu darytų auką Dievui ir Tėvynei. Tuos žodžius, aš pats, vane, girdėjau. Senutė Gerienė manęs prašė, kad, vane, už jos vėl būtų atlaikytos gregorinės mišios ir aplamai maldose prisimenama. Tą aš, vane, su malonumu, tai yra su liūdesiu, vane, dievobaimingai atliksiu.

— Šį vakarą aš pasigersiu, — pusbalsiai pasakė sekretorius Baublys greitai sėdinčiam profesorui. — Garbės žodis!

— Nesikarščiuokime, pone Baubly, kone tėvis kai pastebėjo žodžius nugirdęs pirmininkas, — Prisipažįstu, kad ir aš esu Gerienės testamentu ir jos paskutines valios giliai paveiktas ir net savotiškai pritrenktas.

— Tai juma, pone pirmininke, nebėra reikalo Jorūno pagerbimo nuostolių iš savo kišenės dengti, — pastebėjo Vargšelis.

— Aš ne Jorūnas! Trūks — plyš, aš savo žodį išlaikysiu, — beveik kariškai atsakė pirmininkas Planys. Man tik gėda prieš Gerienę, kurios mes niekur nekviėtum ir ponia nevadinom. Lyg gyvųjų tarpe nebūtų buvusi.

— Pasigersiu, — murmėjo Baublys. — Kas čia iš karto pradėjo darytis su lietuviu?

— Ne visos širdys yra medinės, — melancholišku balsu meditavo profesorius Tvarstis, tarsi kalbėdamas sau. — Ne visos širdys, degdamos iš vienos pusės, iš kitos pasilieka visiškai šaltos. Esama ir kilnių širdžių...

— Kaip sau norite, — lyg įkyri musė kartojė Baublys. — Atrodo, tartum lietuviai eitų iš proto, iš karto pradeda piltis aukos. Garbės žodis...

— Ne, pone Baubly, — švelniai pataisė profesorius. — Atrodytų, kad lietuviai pradeda rimčiau galvoti apie savo pareigą Tėvynei — Dievui ir Tėvynei, — pasitaisė, atsisukdamas į kunigą ir jam atsispausčiai nusitępsodamas.

— Jeigu jau mūsų kolonijoje atsiranda eilinių žmonių, kurie kvieta atiduoda išievojus Lietuvai... — Eiliniai visuomet daugiau aukoja, — atsakė iždininko Lito pastabą Vargšelis.

— Jeigu jau šitokie dalykai mūsų kolonijoje dedasi, — tęsė sekretorius Baublys, — tai aš visus kviečiu po posėdžio į restoraną vakarienei. Noriu šią negirdėtą, neregėtą progą su jumis atšvęsti.

— Perfecto, — pasakė pirmininkas. — teiravosi „Penktąjo padanga“.

— Broliai, — atsigavusiu balsu kreipėsi kunigas (šį kartą į nesantįs moteris jau nebesikreipė), — užmiršau pasakyti, jog senutė Gerienė tenori būti laikoma lyg ir paslaptį. Ji sakė esanti turinti laukiamą lyg ir paslaptį. Ji sakė esanti vane, paprasta moteris, kuriai Dievas buvo geras ir, vane, gailėtingas. Gerienė visa daranti iš meilės. Toks, vane, yra jos prašymas ir dargi pagėdavimas, ir mes, vane, turime jos norą gerbti.

— Perfecto, — tarė pirmininkas, lyg užgiedodamas „Te Deum“.

— Perfecto, — negalvodamas pakartojo Vargšelis.

Susirinkimas buvo baigtas malda. Kunigas Mandagynas nė pats nepastebėjo, kad jis pridėjo dar tris poteriūs.

— Amen, — užbaigė valdyba

Pasaulio lietuvių dienų vyriausio komiteto pagrindiniai rengėjai tariai prieš bendro komiteto posėdį. Iš kairės: sekretorė Danutė Korzonienė, pirmininkas dr. Antanas Razma, vicepirmininkas Bronius Juodelis. Nuotr. Z. Deguolė

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

SUSIPAŽINIMAS SU „ĄZUOLYNĖLIU“

Svarbiausieji tautos bei valstybės įvykiai lieka atžymėti istorijoje ir įvairiuose literatūros žanruose: dokumentiniuose veikaluose, romanuose, novelėse, poezijoje. Lietuvą ir jos žmones užgožusi tragedija jau kopija į penktąjį dešimtmetį. Per minėtą laikotarpį teko išgyventi daug skaudžių įvykių: okupacijas, karą, tautos sukilimą prieš okupantą, partizanines kovas, masinių nekaltų žmonių žudymą bei kankinimus kalėjimuose, tremtis Sibiru mirčiai, nepriklausomybės laikotarpiu atsietos ūkinės ir kultūrinės pažangos niekinimą, istorijos klastojimą, tikintiesiems ateistinės ideologijos prievartinę brukimą, o paskutiniuoju metu ir rusifikacijos kėslus. Demokratinio se kraštuose svarbieji tautos išgyvenimai literatūroje atsispindi maždaug vienodai. To negalime pasakyti apie mūsų kraštą. Okupuotoje Lietuvoje pasidavė lietuvių karjeristų, su mažomis išimtimis, tragikoje laikotarpio šiuropulgingieji momentai literatūroje yra šlykščiai iškraipomi. Mūsų patriotus, kovojančius dėl laisvės, vadina banditais, tautos pavergimą — išlaisvinimu, besipriešinančius režimui — pamišėliais, krašto apilėšimą — palengvinimu, tikybą bei gražuosius tautos papročius — senų žmonių prietarais, bet kokius dabar atlikus „pagerinimus“ — didžiulę Sov. Sąjungos dovaną. Nutyli trėmimus, priežastis, kodėl žmonės taip atkalčiai priešinosi. Socialistinių nusiteikimų okupantai, dažniausia su kriminaline praeitimi žmonės jiems yra įdėjiniai aktyvistai, komunistiniam režimui pataikau jantieji — patriotai. Tokiu būdu pas juos keturių dekadų epocha yra aprašoma labai subjektyviai, iškraipytai, melagingai.

Anksčiau ar vėliau sovietinė imperija subyrės, tačiau tos melu persunktos dėsni Lietuvos istorijoje išliks ilgiam laikams, liudijamos komunistinės ideologijos menkystė. Čia gal ir glūdi atšalimas komunistinėms idėjoms. Nūdienį galvojantį žmogų, ypač jauną, melu netoli tenevesi.

Visai kitaip tas pats periodas įvairiose literatūros formose pavaizduojamas laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių. Vieni tų rašytojų Lietuvą paliko vaikai būdami. Naudodamiesi įvairiais dokumentiniais veikalais. Kiti ko munistinio režimo liudininkais buvo tik vienerius metus. Jų kūryboje yra gal kiek romantizmo. O tie, kurie tragiškus įvykius stebėjo ilgesnį laiką, juos aprašo taip, kaip jie klostėsi. Jų knygos, lyg veidrodys, su visomis smulkmenomis atspindi okupacinę epochą. Prie šios grupės priklausio ir Elena Juciūtė, septynerius su puse metų iškentėjusi Lietuvos bei Sibiro kalėjimuose, laisva būdama per 10 metų komunistinius siautėjimus atidžiai stebėjusi tėvyneje.

Rašytojas Tomas Venclova visame susibūrimo panagrinėjęs partizaninių kovų atspindį okupuotos Lietuvos literatūroje ir

konstatavęs, jog joje yra daug šmeižtų mūsų laisvės kovotojų ad resu, pridūrė, kad tokių knygų kaip Daumanto „Partizanai“ ir Juciūtės „Pėdos mirties zonoje“, okupuota Lietuva greičiausia niekada nesusilauks.

Antros minėtos autorės knygos „Ąžuolynėlis“ sutiktuvės suruoštos LMF Philadelphia klubo įvyko spalio 18 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje. Rima Mironienė pastebėjo, kad Juciūtė sugebėjo nuostabiai gražiai aprašyti ne tik žiaurius laikus, bet ir kaip žmonės juos išgyveno. Knygoje atsispindi kaimo buitis, tautiniai papročiai, nuostabus ūkininkų prisirišimas prie savosios žemės, ypač jauno ūkininkaičio didelė meilė senelio pasodintam ąžuolyneliui. Kalbėtoja kiek ilgiaus sustojo prie pagrindinių epochinio romano veikėjų nagrinėjimo. Jie yra jautrūs, realūs, pilni vilčių bei svajonių.

Klausytojas pasigedo vientiso, kad ir lakoniškai, romano turinio nupasakojimo. Neskaicius knygos, buvo sunku suvokti kada buvo kalbama apie personažus. Prelegentė greičiausiai tai padarė sąmoningai vildamasi, kad klausytojai bus labiau sudominti įsigyti knygą ir patys susipažinti su romano fabula.

Norėtusi dar pridurti, kad knygoje patraukliu stiliumi, trumpais sakiniiais labai vaizdžiai aprašomi trėmimai Sibiran, strībų, kegebių ir kitų komunistinių agentų siautėjimas, rusų kareivių plėšikavimai, ūkių draskymai, partizanų bausmės tautos išdavikams, darbščiujų ūkininkų nuožmus niekinimas bei terorizavimas.

„Ąžuolynėlyje“ aprašomas stiprus meilės ryšys, užsimezges dar nepriklausomybės laikais tarp neturtingos miestelio mergaitės ir mažamečio ūkininkaičio, vėliau ištremto į Sibirą. Tai knyga padaro dar įdomesnę. Visas leidinio, turinčio 360 puslapių, turinys, atremtas į gyvenimo tikrovę, yra liūdnas, net baugus, ypač išgyvenusiems Stalino laikus.

VIESNIOŠ ZODIS

Kultūrinei popietei nemažai įdomu suteikė pačios „Ąžuolynėlio“ autorės atsilankymas. Ji, padėkojusi už gražias knygos sutiktuves, pastebėjo, kad yra manančių, jog būtų buvę geriau, jei knygoje būtų išėjusi ne kaip epochinis romanas, o kaip dokumentinis veikalas. Anot autorės, tai padaryta saugumo sumetimais. Dokumentiniame veikalke reikia nurodyti tikras pavardes, vietovių pavadinimus, datas. Tuo būdu būtų susidaręs pavojus ten gyvenantiems, kurie ir taip turi pakankamai vargo. Faktai ir daugelis veikėjų yra paimti iš gyvenimo. Kai kurie iš jų dar ir dabar tebėra gyvi Lietuvoje. Išpėjo susirinkusius pavergtą Lietuvą ir Sibiro tremtinius liečiančioje literatūroje neieškoti aprašymų, iš kurių galėtų smagiai pasijuokti. Jų gyvenimas grįstas grubiais akmenimis ir skaudžiais išgyvenimais, didžia auka tėvynei.

Tėsdama toliau, Elena Juciūtė pastebėjo, jog ji, būdama matematikos mokytoja, rašyti pradėjo tik dėl to, kad nenorėjusi ikažeikoti aprašymų, iš kurių galėtų smagiai pasijuokti. Jų gyvenimas grįstas grubiais akmenimis ir skaudžiais išgyvenimais, didžia auka tėvynei.

Baigdama savo žodį viešnia

kviėtė vėdu atsisukti į Lietuvą ir ją pamatyti tokią, kokia nūdien yra. Pasak kalbėtojos, anksčiau dar buvo tikrų komunistų. Šiandien tas jų komunistas jau yra išdulkėjęs. Beliko tik karjeristai. O karjeristų juk visur yra. Jų turime ir čia. Visi Lietuvos gyventojai, pradedant kalininiais ir baigiant partiniais, yra vergai, užgožti nuolatinės baimės. Taigi ir visus mes žiūrėkime kaip į brolius ir seseris.

MENINĖ DAIS

Ją pradėjo jaunutė pianistė Birutė Šnipaitė, paskambindama komp. B. Budriūno „Paskutinis birželis“. Žita Sarkaitė padainavo „Miegelio noriu“ ir „Motulė mano“ taip pat Budriūno. Sekė duetas. Sol. Ona Šalčiūnienė ir Bronė Volertienė atliko „Tėviskėlė“ — Budriūno, „Vakaras“ ir „Rudens melodija“ — M. Petrauskos. Dainas pianu palydėjo B. Šnipaitė. Tai buvo gražus vietinių meninių jėgų pasirodymas.

Juozė Augaitytė, ilgametė klubo pirmininkė, nuosirdžiai padėkojusi „Ąžuolynėlio“ autoriui už atsilankymą, o dainininkėms už puikų programos atlikimą, visos buvo papuoštos gėlėmis.

Nemažai dalyvių įsigijo romaną su autorės įrašais. Buvo pasiųsta skaniais klubo narių paruoštais užkandžiais.

Bronius Vaskaitis

Moteris įkvepia vyrą didingiems žygiams, bet sutrukdė juos įvykdyti.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaukytė, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilsai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Praktiškas ir naudingas siuntinys 1 — 1981. 3 m. šilkinio geriausios rūšies aksomo suknelė; 3 m. vyriškai arba moteriškai eilutei vilnonė medžiaga su jaudimu „All wool made in England“; vyriški išieginiai marškiniai arba bluzkės; vyriškas arba moteriškas nertinis; „Wrangler“ arba „Levi“ jeans, denim arba rumbuoto velveto; medžiaga dėl dviejų puikių suknelių arba 2 svarai vilnonių su mohair siūlų.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu \$320.00

I šį siuntinį dar galima dėti 8 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dėti 3 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 3 jardu.

Zemiau siūlome keletą naudingų dalykų (kainos su maitu):

Aviakailiai, ilgi arba ¾ vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, kailio kelnėms, švėria 5 sv. \$220.00.

Geriausios rūšies aviakailiai, tikro kailio, ¾, švėria 5 sv. \$600.00.

Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardu, De-lux, švėria 6 sv. \$100.00.

Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardu, Ranch, švėria 6 sv. \$96.00.

Jeans „Wrangler“ arba „Levi“, siuntinyje gali būti dvi, viena pora švėria 2 sv., kaina už vienas \$40.00.

Jeans, rumbuoto velveto, siuntinyje gali būti dvi, kaina už vienas \$42.00.

Vyriškas arba moteriškas megztinis, švėria 1½ sv. \$40.00.

Vilnonė arba šilkinė skarelė \$12.00.

Telescopis lietsargis, švėria ½ sv. \$13.00.

Vyriški arba moteriški odiniai pusbatiai, švėria 1½ sv. \$50.00.

Puiki medžiaga suknelėi \$32.00.

Angliška medžiaga eilutei \$60.00.

Angliška medžiaga eilutei \$70.00.

Angliška medžiaga eilutei \$96.00.

Aksomo medžiaga eilutei 3 m., dvigubo pločio \$80.00.

Kalkulatorius TI-33, Texas \$57.00.

Kalkulatorius TI-51-111, profesionalinis \$100.00.

Stetoekopas, Littmann \$62.00.

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: ½ sv. arabos — \$4.00; ½ sv. nescafes — \$6.00; 1 sv. pupelių kavos — \$7.00; 1 sv. šokolado — \$7.00; 40 cigarečių — \$5.00.

Sudarant siuntinį savo nuostata reikia pridėti persiuntimui \$42.00. Pasiunčiame pramogines ir kitokios muzikos kasetes.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybę, tarpininkaujame išsiperkant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekiams arba valiutą.

BALTIC STORES & CO.

(Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592.

Lietuvos atsiminimai

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šėštadienį iš WEVD Stoties New Yorko nuo 8 iki 9 val. vakaro, 97.9 meg. FM. Taip pat klausykite „Music of Lithuania“ programą kas trečiadienį, nuo 6:05 iki 7:00 val. vakaro, iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WBOU)

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07090

Tel. — (201) 753-5636

ELEKTROS

IVERDAMI PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir saugiai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISO

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS IR SĄDYTVUUS
Kreiptis į Hermaną Deckį
Tel. 595-6624 po 3 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

STATOME NAUJUS PASTATUS
TAISOME SENUS

PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO.
Skambint 847-7564
po 6-tos valandos vakaro

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES

Nuomėja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas.
5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bismieriai jas plačiai naudoja. Bet pinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreiptis į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4650 Archer Avenue,
Chicago, IL 60632, tel. 927-8900

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išvertimai, pildomi PILEITYBES PRASIMAI ir citokios blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir valkuojame
visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Ora Vėdinčiai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatai galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

Be to turime gerų rezidentų ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.

Brighton Parke — 2-jų butų mūrinis.

Be to turime gerų rezidentų ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.

Skambinkit tel. 436-7878

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Primaime MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

PUSMEGIUI

\$121.00 Chicagoje

\$93.00

Ciceroje

(10/20/5/UM)

Pasirinkamas auto aprauda

Amžius 62 iki 80 m.

6529 So. Kedzie Avenue

J. BACEVICIUS — 778-2233

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5906

Telef. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Label pagidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių

3008 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel. 925-2757

Remkite tuos bismierius, kurie skelbia dien. „Draugo“

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM, 3-jų kamb. butas 2-me aukšte. 7029 S. California Ave. Skambint Tel. — 776-0014

For rent — Carpeted 2 bedroom condo in Ft. Myers, Florida. Balcony. All elec. kitchen, Frost-free ref., self-cleaning oven. Dishwasher, disposable. Choice location. Walk to shopping center, doctors, hospital. Beautiful swimming pool and landscaping. \$295 per month. Yearly lease. Call (Chicago) 312-737-8625 after 6 P.M.

HELP WANTED

INTERNATIONAL COMPANY

In Loop area requires

VENTILATOR OR WIG MAKER

For immediate consideration

call Mike Laskey at

977-0171

IEŠKO DARBO

Karpenteris ieško darbo

Beismenų įrengimai, durų, langų pataisymai ir viskas kita.

Walter — 925-2456

PROGOS — OPPORTUNITIES

RESTAURANTS

RHINELANDER, WISCONSIN

Excellent equipment, building and 4 bedroom home included in this family operation. Heavy traffic area. Liquor license included. \$470,000.00 complete. Owner will finance to credit approved buyer.

SMALL Operation in a shopping mall 1200 sq. ft. leased premises. Fixtures, equipment, etc. all in good condition. \$39,500.00.

G. J. SCHOLZ ERA REALTORS

P.O. BOX 285

RHINELANDER WI 54501

TEL. 715-362-6666

REAL ESTATE

Arti 73-etos ir Campbell — 2-jų butų

medinis. Tik \$38,500.

Arti 71-eto ir Francisco — 2-jų butų

mūrinis. Tiek pat 4 butų mūr.

Brighton Parke — 2-jų butų mūrinis.

Be to turime gerų rezidentų ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.

Skambinkit tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Park Forest apylinkėje pensininkai

parduoda 80 akrų dvarą. Stidys su

dviem gyvenamais namais, ūkio trobesiais, vaismedžiais ir daržu ant 5

akrų. 75 akrų išnuomoti. Dėl

smulkesnių informacijų skambinti —

ALEX REALTY 656-2233

NORTH RIVERSIDE, ILLINOIS

2-jų miegamų mūr. „raised ranch“ namas. Labai tinkama vieta pensininkų

porai. Centr. or vėsinimas. Pilnas

rysų. 2 maš. garažas. \$48,500.

Sk

APLINK MUS

× „Draugo“ atkarpoje spalio 29 d. baigėme spausdinti Jurgo Gilaudo romaną „Atolų Korali sala“, o spalio 30 d. pradėjome spausdinti neilgą V. Ušlenės novelę „Laiskų“. Tikimasi, kad romanas bus išleistas ir atskiru leidiniu, novelė spausdinama tik dienraštyje.

× Naujas kūrinys, pasirašytas B. V. slapyvardžiais iniciatais, yra gautas „Draugo“ trisdešimties pirmajam grožinės literatūros konkursui. Ateinančią savaitę jau bus siunčiami romanai juri komisijai aptarti ir atrinkti, jeigu bus tinkamų. Premijos mecenatai šiemet yra Raimonda ir Ričardas Kontrimai iš Kalifornijos, komisiją sudaro: B. Gaidžiūnas, V. Mariūnas, V. Rociūnas, D. Stanickienė ir dr. D. Tamulionytė iš Clevelando.

× Rytų, sekmadienį, 3 val. p. J. Jaunimo centro kavinėje bus rėto svečio — prof. dr. Algio Mickūno paskaita religinėmis politinėmis temomis. Visuomenė raginama pasinaudoti progą išgirsti neįprastų žinių iš žmogaus, gyvenančio Europos minčių pasaulyje.

× Aušros Vartų tunto skautininkų žodis bus šį sekmadienį, lapkričio 1 d., 3 val. p. J. Jaunimo centro kavinėje. Skautininkės kviečiamos dalyvauti.

× Šį vakarą, pasijusite lyg Jūros Dugne kai atvyksite į Prez. A. Smetonos Jūrų Budžių Jūgos balių, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Pradžią 7:30 v. vak. Laukia visų linksma programa, šilta vakarienė, ir šokiai, grojant A. Stelmokui. Dar vietas galima užsisakyti skambinant tel. 219 — 322-4062, arba 430-1969. Taip pat galima kreiptis pas Kupcikevičius — Talman Delicatessen parduotuvėje.

× Vida Kazlauskaitė, De Paul universiteto muzikos mokyklos studentė, išpildys piano rečitalą lapkričio 1 d., 2:30 val. popiet Ateitininkų namuose, Archer Ave. (Ill. 171) ir 127 St., Leimonte. Vida skambins Bach, Mozart, ir Grieg kūrinius, atliekant tą pačią programą, kurią duos savo muzikos laispio įsigijimo progą lapkričio 14 d., 8 v. vak., De Paul universitete, 804 W. Belden, Chicagoje. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

× Vėlinės šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse bus apvalkščiojamos sekmadienį, lapkričio 1 dieną 12 val. prie Steigėjų paminklo. Programoje mirusiųjų pagerbimas, Vėlinių lieponos perkėlimas prie artimųjų kapų, dvasišio maldos, pasauliečio žodis, dalyvių giesmės. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė dalyvaus garbės sargyboje. Bendruomenės komitetas ir Sklypų savininkų draugija kviečia visuomenę skaitlingai dalyvauti tradicinėse Vėlinių iškilmėse ir aplankyti mirusius.

× Akiniai stuntinimui! Lietuvių Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio 2437½ W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. — 778-6766.

× Spalio 10 d. Jaunimo centre pamestas gintarinis medaliūnas — dalis komplekto. Radus jį prašome skambinti tel. 737-9057.

× Floridoje — St. Petersburg, Lietuvių klubo patalpose išnuomojamas butas su baldais — sezonui arba ilgiam laikui. Teirautis kiekvieną dieną po 5 val. vak. tel. 813 — 367-2413.

× „Vytis“, Nr. 6, 1980, okupuotos Lietuvos pogrindžio leidinys perspausdintas fotografiniu būdu Pas. Lietuvių Bendruomenės rūpesčiu, pasiekė redakciją. Jis siunčiamas spaudai ir visiems, kurie nori susipažinti su kova prieš komunizmą pavergtoje tėvynėje.

× Religinė Radijo valanda Chicagoje, globojama Jėzuitų, pradedant šiuo lapkričio mėnesiu, bus girdima per Sofijos Barukvienės radiją kiekvieną šeštadienį 8:45 valandą rytais, bangų AM 1490. Valandai vadovauja kun. Jonas Borevičius, SJ.

× Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas, šį savaitgalį išvyko į Kanados Londoną, kur vyksta Kanados LB tarybos sesija. Jis padarys pranešimus LB tarybai, o paskui ir Kanados lietuvių visuomenei apie rengiamas Lietuvių dienas ir kitus įsipareigojimus.

× Aleksandra Kivienė, gyv. Town of Lake, didelę lietuviškos tautosakos mylėtoja, savo artimųjų tarpe neseniai atšventė savo 71-mąjį gimtadienį, džiaugdamasi sulaukusi daug anūkių ir net proanūkių.

× Dr. Zigmas Smilga, išvykęs atostogų į Floridą, susirgo ir grįžęs atsigulė ligoninėn tyrimams. Tuo tarpu dar eina tyrimai, bet ligonis jaučiasi gana gerai.

× Marijonų koplyčioje Vėlinėse, lapkričio 2 d., bus atnaušijamos už mirusius, pavestus vienuolių maldoms, šv. Mišios 7 val. ryto, o gedulingi mišparai bus vakare. Šios pamaldos tęsis visą oktavą — iki lapkričio 9 d. vakaro. Prie oktavos už mirusius prisijungusieji savo auka prašomi jungtis ir savo maldoms.

× Korp! Neo-Lithuanian šaukia visuotinį suvažiavimą lapkričio 7 d. Chicagoje. Tikimasi sulaukti daug atstovų iš kitų vietovių. Vakare korporacija minės 59-tąsias metines.

× J. Petronis, Philadelphia, Pa., šiomis dienomis apsigyveno Mount Holly, N. J. Fakeidamas adresą, atsiuntė ir 5 dol. auką. Ačiū.

× Rež. Dalila Mackalienė, Los Angeles, Cal., viešėdama Chicagoje, aplankė „Draugą“, nusipirko naujausių leidinių ir ta progą paliko 25 dol. auką dienraščiui stiprinimui. Labai ačiū.

× Ciprijonas Barkauskas, Chicago, Ill., prie „Draugo“ prenumeratos pridėjo ir 8 dol. auką. Nuširdus ačiū.

× Šv. Kazimiero kapinių administracijai reikalingas tarnautojas — „service representative“, nes buvęs perėjo į kitų kapinių įstaigą. Jei domitės, prašoma skambinti tel. 378-7373.

× Vėlinių progą už mirusius Lietuvių Fondo narius šv. Mišios bus lapkričio 1 d. 11:15 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× Liet. Mot. Fed. Chicago Klubas susirinkimas įvyks lapkričio 8 d., 1 val. popiet Jaunimo centro mažojoje salėje. Programoje — einamieji reikalai ir pasikalbėjimai su Ona Baužiene, viešnia iš Australijos. Narės ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

× Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882, sav. Leonida Kazėnienė. Visų rūšių paminklai prieinamiausiomis kainomis ir sąlygomis. Adara 10—5 val.

× NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomociniais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747.

Marquette Parko Liet. Namų savininkų bankete įteikiamas žymuo sen. F. Savickui. Iš kairės: sen. Frank Savickas, žymenį įteikia pirm. J. Bacevičius, vidury — kun. A. Zakarauskas, J. Skeivys ir toliau A. Katelienė.

Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BANKETE BUVO JAUKU

Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugijos ruoštas tradicinis metinis banketas vyko spalio 17 d., šeštadienį, šv. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos salėje. Svečių pilnutėlė salė. Rūpestingai dirbusi valdyba ir banketo metu didelį dėmesį rodė savo svečiams, juos maloniai sutiko ir Danutės Kurauskienės skaniai paruoštas valgiai vaišino.

Banketą pradėjo valdybos pirmininkas Juozas Bacevičius, pasveikindamas gausiai atsilankiusius svečius, kurių tarpe nemažai ir amerikiečių pareigūnų. Maldą sukalbėjo parapijos klebonas kun. Antanas Zakarauskas.

Meninę trumpą, bet nuotai-kingą programą atliko mūsų mieli solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, padainuodami solo ir duetu keletą lietuviškų dainų. Solistams akompanavo muz. Arūnas Kaminskis. Menininkus svečiai šiltai sutiko ir palaidėjo gausiais aploдиментаis.

Vakarienes metu pirmininkas Juozas Bacevičius banketo dalyvius supažindino su svečiais, spaudos atstovais, valdybos nariais. Bankete dalyvavo sena-

× Kun. Vyt. Bagdanavičius išvyko į Erie, Pa., palaiminti savo seserėno Juozo Juškos ir Rasos Ardytės sutoektuvių. Vestuvės vyksia šį šeštadienį, spalio 31 d. į Chicago grįš ateinančią savaitę.

× Dr. S. Matas iš Clevelando organizuoja IV Mokslų ir kūrybos simpoziumo medžiagų mokslų sesiją, kurioje jis padarys platesnį pranešimą. Šiuo metu jis tarnybos reikalais yra išvykęs į Europą, bet šiam iškilmingam moksliniam įvykiui sugrįš namo.

× Alkona Shumway, pasižyminti veiklu, dabar yra ALRK moterų sąjungos 2-oji vicepirmininkė ir dalyvaus Marijos Rudienės, Balfo pirmininkės, pagerbimo vakarieneje. Su ja atvyks iš Worcesterio daugiau visuomeninio darbo veikėjų.

× Mary Drukanis, Wheaton, Ill., visuomeninė, lietuviškų organizacijų darbuotoja, prapadama „Draugo“ prenumerata, pridėjo ir auką. Ačiū.

× P. Gaizutis, Oakville, Conn., užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo 5 dol. auką. Ačiū.

× Julia Sinevičius ir E. Tuskeas, abu iš Chicago, kun. B. Rutkauskas, Cicero, Ill., A. Jonušas, Elk Grove Village, Ill., atvyko į „Draugą“ ir įsigijo naujausių leidinių.

× Juozas Morkinas, Highland, Ind., atsiuntė 5 dol. Povi-las Masas, Chicago, Ill. — 4 dol. Juozas Čėma — 3 dol., A. Nenienė — 1 dol. Visiems ačiū.

torius Frank Savickas, policijos viršininkas John Curless su žmona, aldermanas Frank Brady. Juozas Bacevičius, asistuojant valdybos nariams, įteikė specialius žymenis, išreikšdamas jiems padėką už rūpestį lietuvių kolonijoje. Kiekvienas iš jų, priimdamas žymenį, pareiškė Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugijos valdybai padėką, pažadėdami visokeriopą pagalbą lietuviams ir ateityje.

Valdybą tenka pasveikinti, kad ji sugeba ir savo tarpą ištirkti ir amerikiečius pareigūnus, nuo kurių dažnai priklauso daugelis reikalų. Bankete tai pat dalyvavo keletas bankų aukštųjų pareigūnų.

Valdyba buvo rūpestingai paruošusi laimės šulinį, kur buvo sutelkta daug vertingų dovanų. Jas suaukojo daugiausia Marquette Parko lietuvių prekybininkai, verslininkai ir pavieniai asmenys. Ypač vertingas dovanas paaukojo Alkona Paškie-nė, Continental kirpyklos savininkė, gražų paveikslą; didelį ragulį — Baltie kepyklos savininkai Anka; vaisių krepelį ir skanų tortą — Danutė Kurauskienė. Šios dovanos buvo paskirstytos specialiais trunkimais.

Jaunių Polikacijų orkestrui grojant, svečiai smagiai pasišokė. Banketas buvo gerai organizuotas. Praėjo jaukiai ir gera nuotaika. Ypač nuostabi dirbo visi valdybos nariai, kurių neišvardinti, bet kuriems priklauso nuostabi svečių padėka.

Pažymėtina, kad Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugija nuolat rūpinasi šios gražios lietuvių kolonijos išlikimu. Todėl ir šios kolonijos lietuvių turėtų daugiau ir daugiau draugijos darbus remti ir aktyviai veikloje dalyvauti. Atsimintina, kad šios kolonijos ateitis ir likimas priklausys tik nuo mūsų pačių. Tad patys ir rūpinkimės.

Jurgis Janušaitis JADVYGA IR ADOLFA ŠIMKUS APYLINKIUS

Pokario metais Amerikon atvyko Jadvyga ir Adolfa Šimkai. Darbštūs ir energingi žmonės. Adolfa Šimkus pasuko statybininko profesijon. Dirbdamas sąžiningai įsigijo gerą statybininko vardą ir Chicago apylinkėse pastatė daug gražių namų. Taip pat jis paruošė planus ir pastatė labai puošnų namą Chicagoje. Be to, Adolfa Šimkus nuo pat atkavimo Amerikon įsijungė aktyviu nariu į Lietuvių Bendruomenės veiklą ir jau daugelį metų reikišias LB Marquette Parko apylinkės valdyboje, eidamas įvairias pareigas, o dabartinėje kadencijoje yra kontrolės komiteto pirmininkas. Anksčiau svarbias pareigas ėjo LB Vidurio Vakarų apygardos valdyboje.

Spalio 18 d. į jaukius ir ištaigingus Jadvygos ir Adolfo Šimkų namus suvažiavo jų artimųjų gražūs būrelis pasveikinti savo vardadienį švenčiančią Jadvygą Šimkienę. Svečių tarpe daugiausia ramovėnų ir birutinių, nes ir Adolfa Šimkus šių organizacijų narys.

Gražios buvo vaišės. Puošnus stalas. Valgių įvairumas ir gausa. Svečių nuotaika gera. Pats šeimininkas Adolfa Šimkus pasveikino svečius, padėjo už atsilankymą, už dovanas, kurių jis prašęs svečių nenešti. Svečiai, sveikindami Jadvygą, sugiedoję Ilgiausių metų. Vaisių metu geriausių linkėjimus išreiškė maj. Tapulionis, Tapulionienė, Vaicius, drauge prisiminę ir abiejų šeimininkų prasmingą gyvenimą.

Jurgis Janušaitis pasidžiaugė Šimkų lietuvišką vaikungum, jų sveitigumų ir gražia lietuviška veikla. Sveikintojai Jadvygai ir Adolfui Šimkam palinkėjo ir ateity sveikatos ir laimingo gyvenimo.

GAUSUS PANEVŽIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Spalio 25 d. Panevėžiečių klubas paminėjo savo mirusius narius dalyvaudami šv. Mišiose, laikomose t. jėzuitų koplyčioje kun. L. Zarembos. Jis taip pat pasakė turiningą pamokslą apie didžiausią Dievo įsakymą — meilę.

Po pamaldų nariai susirinko į apatinę Jaunimo centro salę. Rinkosi taip pat ir svečiai išklausyti dr. M. Vyganto paskaitos. Susirinkimas pasidarė itin gausus. Susirinkimą pradėjo ir jam vadovavo pirm. dr. B. Palickas, sekretoriavo O. Stukienė. Pagerbus šiais metais mirusius klubo narius, sekr. O. Stukienė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Po to sekė svarbiausioji susirinkimo dalis — prof. dr. Mindaugo Vyganto paskaita apie akis ir kai kurias jų ligas. Rodydamos skaidres, prelegentas supažindino su akimi, jos dalimis ir aiškino, kaip ir kokios akies ligos atsiranda, ypatingai žmogui senėjant, kiek plačiau pasiekindamas akių neįžetimą, voku išvartimą ar įvartimą, kataraktos išsivystymą. Po paskaitos buvo daug paklausimų, į kuriuos profesorius mielai atsakinėjo.

Pasibaigus paklausimams, daugumas svečių išėjo, ir panevėžiečiai tęsė savo susirinkimą. Kadan gi tai metinis susirinkimas, tai pirm. dr. B. Palickas padarė metinės veiklos pranešimą. Svarbiausias darbas buvo klubo veiklos 25 metų sukakties paminėjimas šiuo metu pavarai, išleidžiant J. Masilionio parašytą klubo istoriją, suaukiant jubiliejui paminėto balandžio 5 d. susirinkimą ir surengiant gegužės 23 d. pokylį.

Klubo kasininkas Petras Beinauskas pranešė kasos stovį. Klubas yra pelno nesiekianti organizacija, tai ir neturi tikslo auginti banko knygutę skaityti. Ku-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Kun. Stasys Raila, Mass-peth, N. Y., dirbęs Atsimainymo parapijoje, spalio antroje pusėje buvo nuvykęs į Los Angeles ir savaitę atostogavo Santa Monicaje. Savo būtinųjų globojamas, aplankė įdomesnes Vakarų Amerikos vietas. Spalio 18 d. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje savo turtingu pamokslu sužavėjo lietuvius. Kun. Stasys Raila vadovaujančiose pareigose yra dirbęs daugelyje organizacijų, religinėje šalyje, daug rašęs laikraščiuose ir žurnaluose. Daugybė pokario ateivių surado „spon-sorius“ ir sudarė galimybes atvykti į Ameriką. Šiuo metu New Yorke vadovauja lietuviško radijo religinei programai.

— Elena Blandytė, Chicago, Ill., dailiojo žodžio menininkė, gruodžio 5 d. Los Angeles šv. Kazimiero parapijoje duos grožinio žodžio spektaklį. Elena Blandytė, turbūt, vienintelė šios rūšies lietuvių rašytojų kūrybos interpretatorė, kuri, perduodama poezijos ir prozos kūrinius, įjungia vaidybą, žviesų ir garų efektus, muzikos palydą. Šį spektaklį literatūros vakarų tradicijoje organizuoja Lietuvių Fronto būtinųjų Los Angeles sambūris.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Alfonsas Angaitis mirė šv. Vincento ligoninėje Melbourne, sulaukęs tikai 54 m. amžiaus.

— Australijos lietuvių fondas paskutinių metų begyję turėjo 13,953 dol. pajamų. Fondo kapitalas dabar siekia 50,000 dolerių. Paskelbtas lėšų teikimo vajas, kuris truks 3 mėnesius. Fondo valdybą sudaro: dr. A. Staugaitis, V. Ališkauskas, M. Didžys, J. Meilūnas ir A. Kil-mas.

— Australijos lietuvių dienos jau 12 metų iš eilės ruošiamos šių metų gale (tarp Kalėdų ir Naujųjų Metų) Melbourne. Jas ruošia Australijos Liet. Bendruomenės krašto valdyba. Bus organizaciniai posėdžiai, pranešimai bei paskaitos, jaunimo koncertas, dainų šventė ir kiti įvairumai.

bas pinigais remia mokyklas ir kitus lietuviškus reikalus, bet einamiesiems reklamams turi apie 3000 dol.

Juozas Betkauskas perskaitė ilgoją revizijos komisijos aktą, duodamas kai kurių praktiškų patarimų, bet viską rado tvarkoje ir konstatavo, kad valdyba buvo veikli ir daug pasidaravo. Einamuoju reikaluose buvo kelias klausimų, kodėl nebeleidžia mas biuletenis, kodėl netinkama Panevėžio emblema pavarota valdybos išpausdintų laiškų antgalvėse ir kt.

Susirinkimui pasibaigus, kun. L. Zaremba sukalbėjo maldą, ir susirinkimo dalyviai persikėlė prie J. Skamos ir kitų valdybos narių paruoštų vaišių, kur dar gerą valandą pasiūkėnuota ir pabendrauta.

P. R.

OKUP. LIETUVOS

— Anykščiūse, J. Piliūn-gatvėje, pastatyti nauji namai valstinei.

— Bagdyšių kaime, Gėvonių valsčiuje, kaip praneša „Mūsų gamtos“ žurnalas, žyvro karjere aptikta labai įdomi ir retų kregždžių kolonija. Čia labai mažame, tik 6x3 metrų plote suskaičiuoti 243 kregždžių lizdai, taigi čia laikosi 496 paukščiai, neskaitant jų išperimų mažylų.

— Panevėžyje tvarkoma senoji Nevėžio upės vaga. Ji buvo išvalyta, įruošti 2 tuneliai išvesti takai, pastatyti 2 tilteliai. Numatyta pastatyti 3 lekratvinių skulptūrų.

— Kuršėnų miestelio atgamtai savo 400 metų amžiaus sukaktį. Ta progą buvo surengtos iškilmės, kurių metu miesto garbės piliečio vardas suteiktas da gimnasiumui Vaciu Reimeriui.

PRAEITIES

PUSLAPIUOSE

Spalio 31 d.

1517 m. Martynas Liuteris prikalė 95 punktų pareiškimą prie Wittenbergo pilies bažnyčios durų, tuo pradėdamas Reformaciją Vokietijoje.

1931 m. gimė CBS direktorius Dan Rather.

1961 m. radioaktyvūs debesys pasklido virš centrinio Sibiro po branduoliniu bandymo sprogdimo Sovietų Sąjungoje.

1973 m. JAV nutraukė kari-nio pasirošimo stovį, paskelbtą Vidurio Rytų neramumų metu.

1979 m. žuvo 72 žmonės, kuomet prie Mexico City aerodromo nukrito lėktuvas iš Los Angeles.

1980 m. Irano šacho sunus Kaire pasiskelbė savo tėvo įpėdiniu.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.

Šeštad. 9-12 val.

ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue, Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

DENGIAME IR TAISOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGŲ

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite —

ARVYDUI KIELAI

Tel.: 434-9555 arba 737-1717

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania

A report for 1979/80

This report edited by

DR. THOMAS REMEKIS

Metraštis eile yra devintas. Visus redagavo dr. Remekis. Siame leidinyje yra sukaupta naujausia dokumentacija lietuvių pavergtoje nusikaltimus padėdijant pagrindines lietuvių teises. Leidinys didelio formato, 264 psl. ir tinka bent kokiai progai įteikti kaip dovana, susipažinimui.

Išleido The Lithuanian American Community 1981 m. Kaina su persiuntimu \$9.25. Kietais viršeliai \$11.50. Illinois gyv. dar pridėda 56 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629